

V tomto čísle nájdete:

Neúspešné referendum
Deň pokánia 2023
Z rokovania OcZ
Rozhovor so starostom
O 12 mesiacoch
3GD na cestách
Čitatelia napísali
Jubilanti
Výročné rokovania:
futbalisti, turisti, JDS,
poľovníci, hasiči
Čo nového v DSS
Fašiangové, tarangoše
Maškarný ples

Ilustrácia: Nikola Dvoranová

Zvony a zvončeky

Milan Rúfus

Čomu si, Bože v letnej tráve zvonil,
keď sial si do nej modré zvončeky?
Radoval si sa?

Alebo slzu ronil
za blízkych, avšak Tebe ďalekých?

Pretože zvony idú s nami stále,
od kolísky až do hrobu.

Zvoniam vám ráno i poludienok, ale
i podvečernú starobu.

Zvončeky nie –
a ja Ťa chválim za to.
Až v lete nám ich seješ po lúčke.

Kto by im zjari
na Veľký piatok
rok čo rok viazal srdcia krehučké?

Referendum 21.1.2023

REFERENDUM je hlasovanie, ktorým voliči celého štátu rozhodnú o prijatí alebo zamietnutí zákona, predpisu, návrhu alebo programu, ktoré boli predložené na posúdenie obyvateľstvu. Je to jedna z metód priamej demokracie. Podmienky na vykonanie referenda sú zakotvené v ústave. Referendum vyhlasuje prezident SR.

V Slovenskej republike sa konalo deväť referend. Len jedno bolo platné a to o vstupe SR do Európskej únie v roku 2003. Občania odpovedali na otázku: „Súhlasíte s tým, aby sa Slovenská republika stala členským štátom Európskej únie?“ 92,4% hlasovalo ÁNO, 6,2% hlasovalo NIE. Účast' v Závažnej Porube 56,2 %, celoštátne 52,1%.

Referendová otázka v roku 2023 znela: „Súhlasíte s tým, že predčasné skončenie volebného obdobia Národnej rady je možné uskutočniť referendom alebo uznesením NR SR?“

Výsledky v Závažnej Porube: Áno 96,6 %, NIE 2,8 %. Na Slovensku: ÁNO hlasovalo 97,5 % zúčastnených voličov, NIE 1,5 % a 0,9 % hlasov bolo neplatných. V poradí ôsme z deviatich referend v histórii Slovenska nie je platné. Dôvod je rovnaký ako pri všetkých ostatných, okrem jediného – účasť. V Závažnej Porube 32,2 %, celoštátne 27,2 %. Jedna tretina sa zúčastnila, dve tretiny neprišli. Povedali si: „Prečo a Načo?“

Skúsenosť a fakty hovoria, že referendum na Slovensku nie je cestou, ako presadiť navrhované témy a už vôbec nepredstavuje nástroj mobilizácie verejnosti. Určite nie pri 50-percentnom kvóre a pri tom, že ho politické strany používajú len na ďalšie zákopové vojny, polarizáciu spoločnosti a manipuláciu s verejnou mienkou.

redakcia

Deň pokánia

Závažná Poruba si 5. februára 2023 na Službách Božích s úctou a pokorou pripomenula 78. výročie evakuácie ako Deň pokánia.

Brat farár Vladimír Pavlík postavil kázeň na biblickom texte. Hovorila: „Pokoj, pokoj! Ale niet pokoja!“ (Jer 6,14) Chrámové spoločenstvo sa pomodlilo za rodiny, ktoré Porubänom v čase evakuácie na dobu 10 týždňov poskytli strechu nad hlavou a požíveň, čím prejavili kresťanstvo, vlastenectvo a spolupatričnosť. Do desiatich obcí východne od Liptovského Hrádku odoslali Ďakovný list.

Na Službách Božích bola prítomná aj delegácia Oblastného výboru SZPB a Klubu vojenských výsadbárov SR. Výsadbári prišli vyjadriť obdiv a úctu hrdinstvu občanov Závažnej Poruby v čase vojny, evakuácie a pokloniť sa pamiatke svojho čestného predsedu generála Jána Iľanovského, rodáka zo Závažnej Poruby.

Dušan Migala podľa faktov z obecnej kroniky sprítomnil najťažšie chvíle v histórii obce, ako výstrahu pre nastupujúce generácie. Domácomu cirkevnému zboru odovzdal Verejné uznanie za zásluhy o obec a jej obyvateľov. Predseda Oblastného výboru SZPB Ján Martinko pripomenul slová gen. Jána Iľanovského, Čestného občana L. Mikuláša: „Proti fašizmu sme bojovali preto, aby bol mier a vo vrecku sme vždy mali kôrku chleba.“ Na záver prijali požehnanie a zaznela Modlitba za mier. Prítomní sa rozišli s prosbou, aby ľudstvo žilo v pokoji a porozumení. Potom hostia položili kvety ku pomníku padlých a navštívili aj Dom Milana Rúfusa.

Dušan Migala, foto: Pavel Beľko

Aj naša obec sa zapojila do protestnej akcie Zdrúženia miest a obcí Slovenska s názvom „Mestám a obciam zhasína nádej“, ktorá sa uskutočnila 30. januára 2023 formou zhasnutia verejného osvetlenia v čase od 19:00 hod. – 19:30 hod. Po tomto čase bolo verejné osvetlenie opäť v prevádzke.

Občiansky protest na záchranu samospráv zorganizovaný Zdrúžením miest a obcí Slovenska 22. februára 2023

Lyžovačka sa začína

Lyžiarske stredisko SKI centrum Opalisko je pripravené privítať prvých lyžiarov. Podľa vedúceho strediska Rastislava Mašlonku podmienky sú perfektné. V prevádzke bude Stará zjazdovka a Kucbiel. Na zjazdovkách je 40 cm upraveného snehu, v činnosti lanovka a malý vleč. Parkovisko je tiež pripravené. Kapacita 500 miest. Aj napriek mimoriadnemu otepleniu v čase Vianoc vedúci strediska uistil, že podmienky pre lyžovačku zostanú dobré.

Starosta odštartoval lyžovanie v Závažnej Porube

V piatok 23. decembra 2022 starosta Závažnej Poruby Vladimír Mlýnček odštartoval v Lyžiarskom stredisku SKI centrum Opalisko lyžiarsku sezónu 2022/2023. Vedúcemu strediska

Rastislavovi Mašlonkovi a zamestnancom poprial radostiplné vianočné sviatky a úspešnú zimnú sezónu. Privítal prvých lyžiarov a potom už len sledoval ako sa lyžovanie pod Poludnicou rozbieha a nabera na obrátkach. Snehové podmienky sú dobré, zjazdovky upravené, dopravné zariadenia funkčné. Aj lyžiarska škola v stredisku otvorila svoje brány.

Lyžovačka v plnom prúde

Ideálne podmienky na lyžovanie prilákali do Závažnej Poruby nemalo lyžovania chtivých lyžiarov. Najväčšiemu záujmu sa teší zjazdovka Kucbiel. Dĺžka 292 m, prevýšenie 46 m, obtiažnosť ľahká, osvetlenie áno. Snehu dostatok, zjazdovky upravené. Na vleč a lanovku sa nečaká, lyžuje sa plynulo a bezpečne.

Mesto ocenilo Pavla Betka

Ing. Pavel Betko pôsobil 32 rokov vo výrobnom podniku Cestné stavby v Liptovskom Mikuláši. Začal ako majster stavebnej výroby a dotiahol to až na generálneho riaditeľa tohto podniku. V predvianočnom čase 2022 Liptovský Mikuláš ocenil významný osobný podiel na rozvoji dopravnej infraštruktúry mesta. Primátor Ján Blcháč mu udelil Pamätný list a Plaketu mesta L. Mikuláš. Ocenenie odovzdali zástupcovia primátora Rudolf Urbanovič a Luboš Trizna. Oceneného sprevádzal Dušan Migala.

Vystúpili a kochali sa panorámou Liptova

Štefanský výstup na Poludnicu (1549 m) píše už dlhoročnú tradíciu. Krásu výhľadu na centrálny Liptov si v čase Vianoc mohol vychutnať každý, čo zvládol osemsto metrové prevýšenie: od Iľanova, Liptovského Jána, či Závažnej Poruby. Po jaskyňu chodník bez snehu, od jaskyne ľad. Na vrchole ako prvá stála skupinka porubských turistov. Zaspievali štátnu hymnu SR, zazneli koledy a viac ako stovke účastníkom výstupu vinšovali zdravia, šťastia stáleho... Všetci sa radovali zo stretnutia na dobrej hore a k sebe mali oveľa bližšie ako na inom mieste.

text -dm- foto: -rm-

Kratučké pobudnutie pri básnikovi

Majster slova nás navždy opustil 11. januára 2009. Mesiac a jeden deň po svojej osemdesiatke. Na miesto posledného odpočinku práve 11. januára v tomto roku predstavitelia obce položili kvety a zapálili svietielko spomienok.

S hlbokou úctou oživil jeho slová z príhovoru rodákom z roku 1998: „Narodiť sa tu bolo mi údelom a ja ten údel považujem za šťastie. Tu sa vytvarovala moja vnútorná podoba natrvalo. Prijal som zákony tohto prostredia a vyrastal som podľa nich ako jeden z vás, nesúci na chrbte váhu vášho údely – údely robotných ľudí.“

Teda nielen v básni, ale aj v liste napísal svedectvo o mieste, kde prišiel na svet. A tomuto svetu adresoval tieto slová: „Pravda je vždy v nás, ó, milovaní, nespí ona, ak vy zaspíte.“

-dm-

Kytica pre Zuzanku Rúfusovú

Každoročne, v čase sviatku Troch kráľov si pripomíname narodeniny „anjela bez krídel“ – jedinej dcéry Zuzanky milujúcich rodičov Milana a Magdy Rúfusovcov.

V tomto roku sa dožila šesťdesiatdva rokov. Hoci Zuzka ostáva večným dieťaťom, bola pre svojho otecka veľkou inšpiráciou, svetlom – hviezdíčkou. Práve dnešný deň je dňom, keď Boh svetlom hviezd zjavil svojho syna všetkým národom... v stíšení modlitby poprosme aj za Zuzku...

Členovia Občianskeho združenia Naveky závažná poslali oslávenkyni kyticu kvetov.

Zuzana Hlavnová

Spln a krásnych -15 °C

Závažná Poruba 6. februára 2023, 7.00 hod.

Spln, snehu do pásu a v Závažnej Porube krásnych -15. Zima ako patrí zime. Kalamita sa však nekonala. Práve naopak. Na rozum prichádzajú slová Majstra: „Sneh – duša detstva. Sneh – múdry biely mím.“

-dm-

Občianske združenie Naveky závažná Vás pozýva

**Marec (mesiac knihy,
Deň učiteľov)**

Dramatizácia rozprávky „Mechúrik Koščúrik s kamarátmi“, hercami ochotníckeho divadla 3GD zo Závažnej Poruby pod vedením Lucky Bačíkovej (dátum a čas upresníme)

Máj (Deň matiek)

Sobotný večer (13.5. 2023) venovaný Mamičkám, ktoré majú blízko k poézii Milana Rúfusa. Prezentáciou DVD „... a padá z matky na syna“, si zaspomínáme na Zuzanu Rúfusovú, matku básnika (predpokladaný čas trvania 1 hodina, ponúkneme kávu aj mrežovník).

Jún (Deň otcov)

Sobotný večer (20. 6. 2023) nielen pre otcov, ale každého, kto má chuť sa stretnúť a stráviť príjemný čas u Rúfusov. Premietanie DVD „ANJEL BEZ KRÍDEL“, básnické posolstvo otca Milana Rúfusa dcére Zuzanke... (predpokladaný čas trvania 1 hodina, ponúkneme limonádu aj mrežovník).

Na traktore Tibor Majerík, na posýpači Jaro Cút

Zimnú údržbu miestnych komunikácií zabezpečuje obec. Keď na Hromnice napadalo snehu a vypovedala obecná technika, výpomoc poskytlo Poľnohospodárske družstvo a Ski Opalisko. Na traktore Tibor Majerík, na posýpači Jaro Cút. Ochotu a ústretovosť oceňujeme. Miestne komunikácie sú upravené a posypané.

Veď bezpečnosť premávky a chodcov stojí na prvom mieste.

Výsledky referenda v Závažnej Porube

• Referenda v Závažnej Porube sa zúčastnilo 353 voličov. K volebnej urne prišli aj Stanislav a Mária Jurečkovci.

Referendum sa uskutočnilo dňa 21. januára 2023.

Otázka: „**Súhlasíte s tým, že predčasné skončenie volebného obdobia Národnej rady SR je možné uskutočniť referendum alebo uznesením NR SR, a to zmenou Ústavy Slovenskej republiky.**“

Počet voličov zapísaných v zozname voličov: 1095

Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní: 353

Počet odovzdaných a zaslaných hlasovacích lístkov: 353

Počet platných hlasovacích lístkov: 351

Počet hlasov „ÁNO“: 341

Počet hlasov „NIE“: 10

Volebná účasť: 32,2

Referendum je neplatné.

Okresková volebná komisia:

Ing. Vladimír Broska, predseda
Anna Cútová, Katarína Hladká, Filip Kováč, Renáta Lomnická, členovia

Gazdiná, dovolíte s Homrľajom?

Dovolíme, dovolíme, len poďte ďalej...

Fašiangy predstavujú časť roka od Troch kráľov do Popolcovej stredy. Vtedy sa konali veselice, tancovačky a maškarné sprievody.

Hlavnou postavou fašiangového sprievodu v Závažnej Porube je Medveď, mrmľaj - Homrľaj. Medveď žartovne tančuje a zabáva deti i dospelých.

Spieva sa pieseň: *Fašiangy, Turíce, Veľká noc príde, kto nemá kožuška zima mu bude.* Za spev a tanec fašiangovníkom prináleží odmena: slanina, klobása, vajcia, sladkosti.

FsK Poludnica, ako nositeľ miestnych tradícií, takto jednoducho vedie deti i dospelých k poznávaniu zvykov, ktoré sa viažu k tomuto obdobiu. S týmto cieľom a v duchu tejto tradície pripravila FsK Poludnica fašiangový sprievod po Závažnej Porube, ktorý sa začal v sobotu 18. februára 2023 o 9.00 hodine od Zivky.

Pre nepriaznivé počasie organizátori sprievod zrušili.

MDŽ v meste

Po dvojročnej pauze sa porubská Poludnica predstavila k sviatku MDŽ Liptovskému Mikulášu i okoliu. V popoludňajších hodinách verejnosti ponúkla porubské piesne a tance. Námestie zaplnili dievčatá i ženy bez rozdielu veku. Prihovoril sa primátor, spevokol ZUŠ zaspieval, zaznelo slovo básnika. Darované kvietky vykúzlili úsmev. Reakciu prítomných na vystúpenie Poludnice zaznamenali aj sociálne siete: „Poludnica, boli ste super. Veselé, radostné, energické, krásny darček k sviatku, pekne vám to ide...“ Tibor, tá nová harmonika zvonila...“ Jednoducho: Bolo to radostiplné stretnutie pri vďačnom slove, piesni, tanci a dobrom zdraví.

Foto: Emma Piatková

Všetko najlepšie k MDŽ

MDŽ je medzinárodne uznávaný sviatok. Má rozmer etický i sociálny.

Pri sviatku MDŽ sa v Liptovskom Mikulášu stretli ženy – seniorky z celého okresu. Medzi delegátky základných organizácií JDS prišli primátori, starostovia i predstavitelia okresnej JDS. Prítomným ženám poďakovali a odovzdali karafiát vďaky, uznania a lásky. Na slávnosti Ženská spevácka skupina Závažnej Poruby uviedla pôsobivé piesne s motívom dievča, žena a mama. Spevokol na klavíri sprevádzala Simona Petričková. „Pri týchto piesňach som len ťažko udržal slzy. Pôsobivé, dojímavé, milé! Poruba, ďakujeme,“ povedal primátor Ján Blcháč.

-dm-

Premiéra divadla O dvanástich mesiacikoch

Porubské ochotnícke divadlo 3GD (trojgeneračné divadlo) uviedlo na Štefana 2022 v premiére divadelné predstavenie O dvanástich mesiacikoch. Réžia Lucia Bačíková, svetlá a technika Vladko Broska. Predstavenie sledovalo viac ako 400 priaznivcov ochotníckeho divadla. Starosta Vladimír Mlynček poďakoval hercom za výkony a režisérke odovzdal kyticu kvetov. Po predstavení nasledoval rozborový seminár, ktorý viedli profesionáli z LKS v Liptovskom Mikuláši.

O dvanástich mesiacikoch

Príbeh o neľahkom osude skromnej Marušky, ktorá musí plniť neľahké úlohy zlej macochy a jej dcéry, nás preniesie do doby, kedy sa nedalo všetko kúpiť v obchodoch tak ako dnes. Podarí sa Maruške zlomiť nepriazeň osudu a nájde svoje šťastie a lásku? Predstavenie odporúčame pre vekovú skupinu od 5 – 100 rokov.

Osoby a obsadenie:

Maruška (nevlastná dcéra macochy):

Anna Beňová

Kvetka (vlastná dcéra macochy):

Natália Petrášová

Macocha: *Iveta Beťková*

Michal (nádejný ženich): *Lukáš Hladký*

Vincko (brat Michala): *Martin Bačík*

Richtár: *Dušan Migala*

Richtárka: *Katarína Piatková/Katarína Jambrichová*

Dedinské dievčatá: *Sofia Jambrichová,*

Katarína Mlynčeková, Laura Obrcianová,

Markéta Jambrichová

Predajcovia na trhu: *Katarína Jambrichová/Katarína Piatková, Emma Piatková,*

Jakub Mlynček

Mesiacikovia: *Jakub Mlynček, Martin*

Bačík st., Katarína Piatková, Emma

Piatková, Laura Obrcianová, Katarína

Jambrichová, Katarína Mlynčeková,

Martin Bačík, Dušan Migala, Markéta

Jambrichová, Sofia Jambrichová a iní

Réžia a hudba: *Lucia Bačíková*

Svetlá a technická podpora: *Vladko*

Broska

Za pomoc pri šití kostýmov ďakujeme pani Elenke Agnetovej a Jelke Plchovej. Ďakujeme obci Závažná Poruba za podporu v našej činnosti.

Pre žiakov porubských škôl odohrajú 24. marca 2023 v KD v Závažnej Porube. Ochotníkom budeme držať palce aj na celoštátnej prehliadke v Rimavskej Sobote.

• Maruška, Kvetka, Macocha

Foto: Simona Petrášová

Svätý Kríž

Porubské ochotnícke divadlo 3GD v réžii Lucie Bačíkovej uviedlo v sobotu 7. januára 2023 divadelné predstavenie O dvanástich mesiacikoch vo Svätom Kríži. Vydarená repríza početné publikum potešila a oslovila. So záujmom sledovali dej na javisku. Starosta Ján Kubáň účinkujúcim poďakoval, ocenil herecké výkony, réžiu i techniku a zažal ďalšie kreatívne nápady a zmysluplné ochotnícke aktivity. Súbor sa chystá na reprízu v Demänovej – mestskej časti Liptovského Mikuláša.

Foto: V. Kaltensteinová

Demänová

Porubské divadlo 3GD v réžii Lucie Bačíkovej uviedlo 22. januára 2023 v KD Demänová – mestskej časti Liptovského Mikuláša, divadelné predstavenie O dvanástich mesiacikoch.

Východná

Východná je známa slávnou folklórnou tradíciou. No nielen folklór, aj ochotnícke divadlo sa teší veľkému záujmu. V tomto roku pozvali porubské 3GD divadlo, aby ako hosť uviedlo divadelnú rozprávku O dvanástich mesiacikoch. Vydarené predstavenie oslovilo a potešilo vďačné publikum. Našich divadelníkov ešte čaká 19. februára 2023 v poradí šiesta repríza vo Vavrišove.

Foto: V. Kaltensteinová

Vavrišovo

Vo Vavrišove sa na fašiangy vždy hrávalo divadlo. Hrávali domáci i hostia. V tomto roku si do vynoveného kultúrneho domu pozvali divadlo 3GD zo Závažnej Poruby. Predstavenie porubských ochotníkov vďačné obecenstvo oslovilo, potešilo. Zástupca starostky po vystúpení ocenil výkony mladých hercov a herečiek, poďakoval a režisérke Lucie Bačíkovej odovzdal veľkú kyticu kvetov ako znak vďaky a uznania.

Foto: Emmka Piatková

Dobrovoľní hasiči hodnotili uplynulý rok

Valné zhromaždenie DHZ Závažná Poruba sa konalo 18. februára 2023. Na zhromaždení sa stretlo 14 členov z 20-tich. Prerokovala sa činnosť za uplynulé obdobie. Prítomný bol aj starosta Vladimír Mlynček. Uvádzame zo správy, ktorú predniesol predseda Peter Kubovčík.

V júni 2022 sa 6 členov nášho zboru zúčastnilo 2-dňového výcviku členov DHZO vo Výcvikovom centre HaZZ Lešť.

Počas roka sme sa zúčastnili na rôznych akciách 120 Lat Ochotniczej Strazy Pozarnej w Lopusznej, protipožiarna asistenčná hliadku na akcii KONGENFEST - Borovej Sihoti, pri zabezpečení trasy behu okolo Poludnice a behu na kolieskových lyžiach O putovný pohár Chaty Opalisko “.

V minulom roku sme mali v obci jeden veľký požiar DREVENICE v novej časti obce, Po prízjazde na miesto požiaru sme sa po dohode s veliteľom zásahu rozdelili: 3 členovia DHZ pomáhali s hasením prúdnicami „C“ a presúvaním rozvinutého vedenia. Jeden člen DHZ sa presunul na križovatku a organizoval dopravu vody a tiež požiadal majiteľov vozidiel preparkovať, aby nebola zablokovaná cesta pre dopravu vody. Traja členovia DHZ sa aj s vozidlom Iveco Daily presunuli za obec k nádrži na potoku, kde vytvorili čerpace stanovište a následne plnili cisterny na dopravu vody vodou.

Po lokalizovaní požiaru a jeho čiastočnej likvidácii sa na pokyn veliteľa vrátili k požiaru a pomáhali pri jeho úplnej likvidácii rozhrabovaním tlejúcich zvyškov. Po odchode HaZZ 3 členovia ostali na mieste požiaru a vykonávali kontroly a dohľad na mieste.

V októbri 2022 bolo v našom okrsku uskutočnené taktické cvičenie, ktoré sa konalo v obci Podtureň. Náš požiar-ny zbor sa ho zúčastnil v počte 9 členov. Cvičenie sa uskutočnilo na Urbárskom pozemku. Po prízjazde k lesnému požiaru naša jednotka dostala za úlohu dopravu vody do ďalšieho vozidla. Členovia zboru vytiahli hasičskú striekačku Magirus TS 10-1000 na koľajniciach, napojili vozidlo na dopravné vedenie od vozidla Iveco Daily DHZ Žiar a vytvorili dopravné ve-

denie do vozidla Iveco Daily DHZ Smrečany.

Cieľom cvičenia bolo preveriť:

- Spoluprácu dobrovoľných hasičských jednotiek;
- Precvičenie vzájomnej komunikácie medzi DHZ, pomocou PMR vysieláčiek;
- Preverenie organizačných schopností a zručností veliteľov jednotlivých hasičských zborov;
- Preveriť techniku a pripravenosť DHZ v okrsku č. 4.

V lete sme boli na nákupe. Doplnili sme si inventár požiarnej zbrojnice (rukavice, píla a ďalšie osobne ochranné prostriedky).

Podarilo sa nám poupratovať garáž, skladovacie priestory a vežu v našej požiarnej zbrojnici.

Po veľmi dlhom čase sme sa dočkali. 22. novembra 2022 nám konečne boli do užívania odovzdané priestory v podkroví požiarnej zbrojnice, za čo patrí vďaka bývalému starostovi Pavlovi Beťkovi. Dúfam, že spolupráca s novým starostom a vedením obce bude naďalej bezproblémová a na prospech oboch stranám.

Peter Kubovčík

Výročná schôdza odboru turistiky ŠK

Začiatkom februára sa zišli na svojej schôdzi aj porubskí turisti - najmenší a vekovo najstarší športový odbor.

Z hľadiska dobových trendov je príznačné, že najmladší člen dosahuje v tomto roku dôchodkový vek. Mládež pod šesťdesiat sa nehrnie – nepotrebuje sa viazať na skupinu, prevažuje individualizmus... Napriek tomu pribudla nová členka.

Na schôdzi zhodnotili minulý rok a načrtli smery do budúceho roku. Konštatovali, že aj napriek informáciám a o akciách na výveskách v obci nebol o zverejnené akcie zo strany občanov (a niekedy aj členov odboru) záujem. A tak okrem výstupu na Poludnicu boli akcie realizované skupinovo s vlastnou dopravou. Najaktívnejší bol v tomto smere Peter Griš. V diskusii boli rozobraté možnosti pre tento rok. Nosné akcie sú výstupy na

• Výročná členská schôdza turistov

Poludnicu a niektoré z okresných akcií v okolí, ako napr. výstup na Sinú, Baranec a Krakovu hoľu. Viacero vlastných akcií bude spropagovaných na výveskách – aj keď po viacročných skúsenostiach panuje ohľadne účasti občanov mimo odboru skepsa. Chcú rozšíriť spoluprácu s oddielmi v okrese najmä využitím ich dopravy, prípadne využitie verejnej dopravy v týždni, keďže sú už všetci členovia v dôchodkovom veku.

Dúfajme, že sa podarí prelomiť doterajšiu bariéru nezáujmu o účasť na akciách.

Ing. Milan Kulhavý

Aj poľovníci bilancovali

Členovia Slovenského poľovníckeho zväzu už dlhé roky vo februári bilancujú svoju činnosť za uplynulé obdobie. Túto úlohu plnia aj členovia Poľovníckeho združenia Poludnica so sídlom v Závažnej Porube.

V príjemnom prostredí Chaty Opalisko hodnotili plnenie svojich aktivít a úloh za rok 2022. Oceňujeme, že tejto výročnej schôdze nášho združenia sa zúčastnil starosta Závažnej Poruby Vladimír Mlynček. Účasť predznamovala zárodok spolupráce našich členov pri riešení mnohých úloh v rozvoji obce Závažná Poruba.

Michal Neštický, predseda PZ,
foto: Luka Hladký

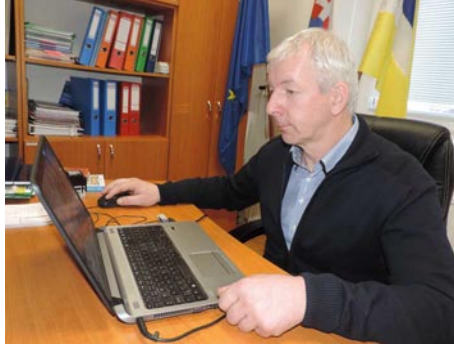
Vladimír Mlynček: Sto dní v úlohe starostu

Pán starosta, od prvého dňa sa usilujete plniť sľuby a skutkami naplniť to, čo ste uviedli vo svojom volebnom programe. Čo ste urobili ako prvý?

Vo funkcii som ozaj ešte len krátko. Preto nebol čas rozbehnúť nové projekty alebo uskutočniť investičné akcie. Skôr som sa zameral na zabezpečenie jednotlivých prevádzok a objektov na zimnú vykurovaciu sezónu a nastavenie úsporných programov. Zabezpečili sme referendum v rámci prípravy, priebehu a vyhodnotenia. Dokončujeme administratívne už uskutočnené projekty. Organizačne a personálne sme zabezpečili potrebné účtovné závierky obce. Uskutočnili sa inventarizácie majetku obce. Ťažšie sme riešili zimnú údržbu, keď vlastná mechanizácia v dôležitých obdobiach zlyhala a museli sme riešiť údržbu prostredníctvom externých dodávateľov. Preto sa musím poďakovať Lyžiarskemu stredisku Opalisko a PD v Liptovskom Mikuláši a ich zamestnancom, ktorí nám pomohli v kritických situáciách. Tiež sa touto cestou chcem ospravedlniť občanom, že nie vždy počas zimnej sezóny boli naše miestne komunikácie a chodníky ideálne udržiavané. Zúčastnil som sa na výročných členských schôdzkach jednotlivých organizácií v obci a tak poznal život týchto subjektov.

Hovorí sa tak. Prvé dni v úrade predstavujú skúšku ohňom. Čo vám prinieslo prvých sto dní?

Popravde to bolo pre mňa náročné obdobie. Bolo potrebné sa zoznámiť a stále to pokračuje s chodom obce po riadiacej a organizačnej stránke. Obec zamestnáva takmer 50 zamestnancov v jednotlivých inštitúciách. Zastrešuje Základnú školu Milana Rúfusa, Materskú školu Zvedavček, sociálne služby v Domove sociálnych služieb a zariadení pre seniorov, obecné služby a samozrejme aj zamestnancov obecného úradu. Obec vykonáva veľké množstvo originálnych a prenesených kompetencií výkonu štátnej správy. Zarážala ma obrovská administratívna zaťaženosť vo všetkých oblastiach. Elektronizácia pri zabezpečovaní jednotlivých úloh sa postupne zlepšuje, no stále ostáva množstvo dokumentácie, ktoré je potrebné vytlačiť a poslať poštou a archivovať. Spomeniem len podklady pre monitorovaciu správu rekonštrukcie kultúrneho domu každoročne obsahujúce 100 strán, ktoré treba pripraviť. Ale priniesli aj pozitívne a príjemné dni pri stretnutiach s deťmi z materskej a základnej školy, ktoré prinesú človeku veľa pozitívnej energie. Tiež chcem poďakovať aj môjmu predchodcovi na starostovskej stoličke Ing. Pavlovi Beřkovi, ktorý ma uviedol v mnohých úradoch a inštitúciách a oboznámil

• Starosta Vladimír Mlynček v pracovni

s danou problematikou. Obecný úrad som prebral v dobrej finančnej kondícii. Ďakujem tiež našej kontrolórke obce Ing. Ivete Jurečkovej za odbornú pomoc pri výkone funkcie starostu.

Pri zložení sľubu ste uviedli: „Nechcem sľubovať nesplniteľné. Chcem pokračovať v udržateľnom rozvoji obce. Nadviazať na dosiahnuté výsledky a zlepšovať kvalitu života.“ Čo plánujete z hľadiska rozvoja obce a podmienok pre spokojný život?

Spoločne s poslaneckým zborom pripravujeme plán pre projekty a investičné akcie vo všetkých oblastiach života v našej obci pre nasledujúce obdobie. Veľa bude v najbližších rokoch závisieť od využívania externých finančných prostriedkov či už z plánu obnovy a iných grantových zdrojov. Dôležitou úlohou v najbližšom čase bude zabezpečenie doplnku k územnému plánu č.2, ktorý by vymedzoval spolu s regulatívami ďalší rozvoj obce s novými územnými časťami. Je toho strašne veľa, čo by sme chceli urobiť, opraviť, postaviť či revitalizovať. Konkrétnejší budem možno o mesiac, keď si jednotlivé zámery spoločne odsúhlasíme na obecnom zastupiteľstve. Veľmi bude tiež záležať od finančnej kondície našej samosprávy v najbližšom období, keď sa momentálne boríme s vysokými cenami elektrickej energie a palív z obnoviteľných a fosílnych zdrojov. Kompenzácie zo strany štátu sú nedostatočné alebo žiadne. Tiež počítame s nižšími príjmami z podielových daní. Najdôležitejšou úlohou pre nasledujúce obdobie ostáva zabezpečenie chodu všetkých inštitúcií a občianskych združení na území obce, ktoré zabezpečujú život obce. Zatiaľ neuvažujeme o vypínaní verejného osvetlenia, či skracovaní doby svietenia, no žijeme obdobie, keď nevieme čo bude zajtra, nie o pol roka.

Nemenej dôležité sú aj vzťahy medzi vedením obce a občanmi. Ako riešite komunikáciu s občanmi?

Túto problematiku by som rozdelil na viacej oblastí. V rámci jednotlivých ge-

nerácií je dopyt po rôznych spôsoboch informovanosti o živote v obci alebo potrebných informáciách pre vybavenie rôznych potvrdení alebo žiadostí na obecnom úrade.

V tejto oblasti vidím zatiaľ veľké rezervy. Informovanosť občanov v našej obci chceme zlepšiť prostredníctvom webovej stránky, ktorú chceme obnoviť a doplniť potrebnými informáciami a tiež obnoviť jej facebookovú časť. Súčasťou webovej stránky je tiež mobilná aplikácia. Stabilne kvalitné a potrebné informácie na dennej báze dopĺňajú pracovníčky obecného úradu a Dr. Dušan Migala, ktorý dlhoročne zaznamenáva a dokumentuje život v obci aktuálnymi príspevkami na webovej stránke a v Porubských novinách. Tie prostredníctvom redakčnej rady začínajú už svoju 29. sezónu a sú stále obľúbené u našich občanov. Bude potrebné doriešiť informovanosť v novom obvode obce. Stabilným informačným zdrojom pre mnohých obyvateľov obce zostáva miestny rozhlas, tri vývesné tabule a úradné tabule pred obecným úradom. Dvere na obecnom úrade sú počas stránkových dní otvorené pre každého. Keďže sa plánuje doplnok k územnému plánu a rôzne projektové aktivity, bude potrebné zabezpečiť kvalitnú informovanosť našich občanov. Plánujeme uskutočniť aj verejné hovory s občanmi.

Miera je v srdci. Bez srdca niet veľkého. Čo teda predstavuje vašu srdcovku?

Zachovanie identity a tradícií našej obce, ktoré rozvíjajú jednotlivé generácie už niekoľko desaťročí. Vysoká kultúrna angažovanosť organizácií ako je Naveky Závažná, FS Poludnica či Divadlo 3GD. Naše deti zo ZŠ a MŠ pravidelne obohacujú kultúrny život svojimi vystúpeniami. Šport, ktorý je čoraz dôležitejší a nevyhnutný pre zdravie nás všetkých. Prostredie a možnosti k tomu máme kvalitné a na tom treba stavať aj do budúcnosti. Gymnastika, bežecké lyžovanie, zjazdové lyžovanie, stolný tenis, futbal v rámci našej obce majú stále vysoký kredit na Slovensku. RTVŠ, turistika, flórbal sú tiež dôležité aktivity pre našich občanov. S aktivitami JDS, Seniorky či ZPOŽu sa pravidelne stretávame počas celého roka. Aktívne fungujú cirkevné zbory. Činnosť a pomoc DHZ je stále dôležitá. Organizačne fungujú členovia Jednoty COOP. Máme tu poľovné združenie. Niektoré organizácie už zapojili do svojej činnosti mnoho mladých ľudí, iným sa to darí menej, to je úloha pre nás všetkých. Títo všetci sú naša obec. Je dôležité angažovať a zapájať sa do života obce a stretávať sa. Virtuálny svet sociálnych sietí to nikdy nenahradí.

Pán starosta, ďakujeme za rozhovor.

Dušan Migala

Projekty 2022 - 2030

V rámci plánu obnovy a iných dotačných schém sa bude obec uchádzať o externé finančné zdroje na naplnenie výziev EÚ a podľa možností vlastných finančných prostriedkov, realizovať investičné akcie pri rekonštrukciách a doplnení obecného majetku a verejných budov.

Školstvo

- Výmena strešnej krytiny, zatepenie podkrovia, prípadne zatepenie a výmena okien (ZŠ M. Rúfusa)

- Prístavba MŠ a školská jedáleň (MŠ a ŠJ)

Sociálna starostlivosť

- Rozšírenie kapacít komunitnej sociálnej starostlivosti - zvýšenie lôžkovej časti (DSS a ZpS)

- Rozšírenie kapacít komunitnej sociálnej starostlivosti - nákup strojov (výtah) (DSS a ZpS)

- Rozšírenie kapacít komunitnej sociálnej starostlivosti - nákup vybavenia (DSS a ZpS)

- Výmena vykurovacích telies (DSS a ZpS)

Cestná infraštruktúra

- Chodník k IBV pod Poludnicou (ul. Kostolná)

- Výstavba cyklistickej infraštruktúry - cyklotrás, cyklochodníkov (most cez Váh - ZP)

- Výstavba cyklistickej infraštruktúry - cykloprístrešky, cyklostojany, nabíjacie stanice (kataster ZP)

Šport a voľnočasové aktivity

- Trate pre beh na kolieskových korčuľoch s úpravou a zasnežovaním a osvetlením (bežecký areál)

- Vybudovanie doplnkovej infraštruktúry v bežeckom areáli (bežecký areál)

- Doplňovanie dopadových zón workout ihrisko (ul. Športová)

- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia športovej infraštruktúry (telocvičňa)

- Lezecká stena, vonkajšie priestory (telocvičňa)

Verejný priestor

- Revitalizácia priestranstva pomníka padlých hrdinov 1. a 2. sv. vojny na nižnom konci (areál pomníka)

- Revitalizácia areál Mateja Staroňa (areál Staré ihrisko)

- Revitalizácia priestranstva vstupu do obce s informačnými panelmi (vstup do obce)

Energetická účinnosť

- Zvyšovanie energetickej účinnosti existujúcich verejných budov (Komunitné centrum, garáže)

- Zvyšovanie energetickej účinnosti existujúcich verejných budov (ZŠ M. Rúfusa)

- Zvyšovanie energetickej účinnosti existujúcich verejných budov (Telocvičňa)

Fotovoltaika

- Výstavba zariadení na využitie slnečnej energie na výrobu elektriny (ZŠ M. Rúfusa)

- Výstavba fotovoltaického zariadenia na priamu výrobu elektrickej energie (ZŠ M. Rúfusa)

- Výstavba zariadení na využitie slnečnej

energie na výrobu elektriny (Dom M. Rúfusa)

- Výstavba fotovoltaického zariadenia na priamu výrobu elektrickej energie (Dom M. Rúfusa)

- Výstavba zariadení na využitie slnečnej energie na výrobu elektriny (DSS a ZpS)

- Výstavba fotovoltaického zariadenia na priamu výrobu elektrickej energie (DSS a ZpS)

- Výstavba zariadení na využitie slnečnej energie na výrobu elektriny (MŠ a ŠJ)

- Výstavba fotovoltaického zariadenia na priamu výrobu elektrickej energie (MŠ a ŠJ)

- Výstavba zariadení na využitie slnečnej energie na výrobu elektriny (telocvičňa)

- Výstavba fotovoltaického zariadenia na priamu výrobu elektrickej energie (telocvičňa)

- Výstavba zariadení na využitie slnečnej energie na výrobu elektriny (Komunitné centrum, garáže)

- Výstavba fotovoltaického zariadenia na priamu výrobu elektrickej energie (Komunitné centrum, garáže)

Školská záhrada

- Revitalizácia záhrady (Školská záhrada ZŠ)

Verejná budova

- Výmena strešnej krytiny (Komunitné centrum, garáže)

Elekromobilita

- Nabíjacie stanice na elektromobily (telocvičňa, DSS a ZpS)

Investičné akcie - návrh

- Oprava kanalizácie (ZŠ M. Rúfusa)

- Oprava sociálnych a skladových priestorov (školská jedáleň)

- Rozšírenie šatne (materská škola)

- Oprava škarpy a nové oplotenie (pomník nižný koniec)

- Úradné tabule rozšírenie vonkajší priestor OÚ ZP)

- Úradná tabuľa elektronická (info point obec)

- Malá zasadačka (OÚ ZP)

- Veľká zasadačka (OÚ ZP)

- Miestnosť pre občianske obrady (OÚ ZP)

- Sála KD (OÚ ZP)

- Pódium KD (OÚ ZP)

- Sociálne zariadenia a šatne KD (OÚ ZP)

- Klub Jednoty dôchodcov úprava priestorov (požiarna zbrojnica)

- Stavebné úpravy suterénu (požiarna zbrojnica)

- Oprava strešného okna a krytiny (komunitné centrum)

- Úprava terénu (ZŠ záhrada)

- Informačná tabuľa Dom Milana Rúfusa (Okoličné križovatka)

- Výsadba na námestí (priestor pred COOP Jednota)

- Priestor pre separovaný zber (nový IBV)

- Brána, uzavretie vstupu na školský dvor (ZŠ)

- Rozšírenie kamerový systém (ZŠ, obec)

- Revitalizácia zelene a obmena stromov (obec)

- Verejné osvetlenie (cintorín, školský dvor)

Vladimír Mlynček

Urbár Závažná Poruba, p. s. informuje

Funkčné obdobie volebných orgánov spoločenstva končí 31. 5. 2023.

V súlade s ustanovením stanov a zmluvy bude

sa v mesiaci apríl konať Valné zhromaždenie spoločenstva, na ktorom budú vykonané voľby do výboru a dozornej rady Urbáru. Všetci členovia spoločenstva obdržali správu o činnosti a hospodárení za rok 2022 a ostatné materiály, ktoré budú predmetom rokovania zhromaždenia.

Obračiame sa na našich členov, ktorí majú právo hlasovať, aby v prípade svojej neúčasti na zhromaždení využili možnosť splnomocniť svojho zástupcu na rokovanie zhromaždenia. Na to, aby bol zvolený kandidát do orgánu Urbáru, je totiž podľa zákona potrebné získať nadpolovičnú väčšinu zo všetkých disponibilných hlasov spoločenstva, nie väčšinu z počtu hlasov prítomných. Táto podmienka platí aj pri hlasovaní o jednotlivých bodoch uznesenia. Členovia, ktorí majú záujem stať sa členom výboru, alebo dozornej rady musia vyplniť tlačivo Súhlas s kandidatúrou a toto doručiť do kancelárie Urbáru. Tlačivo je uverejnené na stránke Urbáru (www.urbarzavporuba.sk), prípadne je možné si ho vyzdvihnúť v kancelárii Urbáru. Upozorňujeme, že na zaradenie na kandidátku je potrebný písomný súhlas s kandidatúrou a dodržanie zákonom stanovených podmienok.

Veríme, že naši členovia pristúpia k zhromaždeniu zodpovedne a aktívne sa zaoberajú do riešenia problematiky týkajúcej sa neštátnych lesov. Je potrebné zaujať stanovisko k plánovanej zonácii národných parkov, veď naša spoločná nehnuteľnosť je prakticky celá súčasťou NAPANT-u. Sami vidíme ako sa pri prijímaní rôznych nariadení a zmien zákonov prihliada na naše názory, teda názory vlastníkov neštátnych lesov. Bez prerokovania a pripomienkovania by najradšej o našom majetku rozhodovali úrady, ktoré neberú naše požiadavky a nároky vôbec do úvahy.

Na záver by sme chceli ešte raz požiadať všetkých našich členov s právom hlasovať, aby v prípade neúčasti splnomocnili svojho zástupcu na zhromaždenie a urobili všetko pre jeho úspešný priebeh. Treba si uvedomiť, že ak by do 31.5.2023 neboli zvolené nové orgány spoločenstva, strácajú staré orgány svoje právomoci a spoločenstvu hrozí nútená správa, čo si určite neželá ani jeden náš člen.

Prajeme Vám všetkým príjemné prežitie veľkonočných sviatkov a tešíme sa na stretnutie na Valnom zhromaždení Urbáru Závažná Poruba, p. s.

Výbor UZP, p. s.

Z rokovania OcZ

Január 2023

OcZ prerokovalo: Prezentáciu projektu nabíjajúcich staníc elektromobilov a Prezentáciu projektu – trate pre beh na kolieskových lyžiach s úpravou a zasnežovaním. V ďalšej prerokovalo Správu riaditeľky DSS a Správu o kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky obce Závažná Poruba za rok 2022. Schválilo. Prerokovalo návrh Štatútu obce Závažná Poruba a pozornosť venovalo voľbe členov komisii obecného zastupiteľstva.

Zasadnutie obecného zastupiteľstva otvoril a viedol starosta obce Vladimír Mlynček.

Projekt nabíjajúcich staníc elektromobilov odprezentoval pán Grešo z firmy DURIM s.r.o. Pre obec odporučil AC nabíjajúcu stanicu s dvoma výstupmi 22 kW. Projektová dokumentácia by stála 400 Eur. Čo sa týka realizácie nabíjajúcej stanice, 95% by bolo financovaných z Európskej únie a štátneho rozpočtu so spoluúčasťou obce 5%. Obstarávacía cena nabíjajúcej stanice je cca 5500 Eur. Udržateľnosť projektu je 5 rokov. Za toto obdobie by obec platila len servis cca 10 eur do mesiaca a elektrina bude preplácaná, ak sa nedohodne inak.

Starosta obce

- Skonštatoval, že náklady nie sú vysoké
- Nabíjajúca stanica by bola umiestnená vedľa garáží na nádvori pred obecným úradom.

Ivan Jačala projekt nabíjajúcich staníc nepodporí, ostatní poslanci sú za zmenu lokality pre nabíjajúcu stanicu. Projektom nabíjajúcej stanice sa obecné zastupiteľstvo bude zaoberať na najbližšom zastupiteľstve.

Starosta obce oznámil poslancom, že za zástupkyňu starostu obce Závažná Poruba bola poverená poslankyňa Ing. Katarína Poliaková.

S projektom „Trate pre beh na kolieskových lyžiach s úpravou a zasnežovaním“ sa začalo zaoberať minulé zastupiteľstvo v máji 2022, kde starosta Ing. Pavel Beško určil aj pracovnú skupinu pre tento projekt.

Ide o bežecké trate s asfaltom pre kolieskové korčule, kolieskové lyže a bicykle v letnom období a pre bežecké lyžovanie v zimnom období. V zime by bol tento areál zasnežovaný.

Projektová dokumentácia bude stáť okolo 13 000 až 14 000 Eur, kde 90 % by bolo hrađených ŽSK. Obec by v prípade schválenia tohto projektu zabezpečila spracovanie kompletnej projektovej dokumentácie, výstavba by sa však realizovala po častiach (podľa finančných možností obce a získaných externých finančných zdrojov).

Mgr. Peter Haviar

- Informoval sa, kto bude garantom tohto projektu (starosta odpovedal že obec)
- Ako chce obec zabezpečiť prevádzku?
- Bol to pozerateľ odborník na trate? Budú trate spĺňať všetky parametre?
- Navrhuje zvolat hovor občanov, aby sa k tomuto projektu vyjadrili, keďže ide veľkú investíciu.
- Bude to mať zmysel z hľadiska bežeckého klubu a tréningov na tomto okruhu?
- Treba premyslieť ako to bude fungovať a kto sa o to bude starať.

Správu o DSS a ZpS dostali poslanci spolu s pozvánkou na obecné zastupiteľstvo. Starosta obce navrhol, aby v budúcnosti bola správa predkladaná až v marci, keď budú známe výsledky hospodárenia za predchádzajúci rok.

Ing. Katarína Poliaková

- Informovala sa o stave plošiny v DSS a ZpS (Mgr. Andrea Hodžová – plošina je stále poruchová, mala by prejsť kompletnou rekonštrukciou, ktorá by stála 10 000 – 15 000 Eur)
- Vonkajší priestor by bolo dobre upraviť (Mgr. Andrea Hodžová – zadná časť je komplet oplotená, ak sa nájdú finančné prostriedky, bolo by dobre oplotiť aj prednú časť)

Peter Ilanovský

- Prečo stravu do DSS a ZpS nedodáva naša Školská jedáleň? (Mgr. Andrea Hodžová – v zariadení sa nachádzajú klienti, ktorí majú špeciálne diéty, momentálne sa jedná o 7 druhov diét, na toto je potrebná diétna sestra. Školská jedáleň nemá ani kapacitu na toľko obedov)

RSDr. Dušan Migala

- Rok čo rok zvyšujeme poplatky, aká je prognóza v tomto roku? (všetko záleží od cien)
- Ako ideme znížiť dlh za minulé roky? (prístavba zariadenia o 10 miest)
- Skonštatoval, že komunikácie obce a sociálneho zariadenia je veľmi dobrá
- Na účely sociálneho zariadenia treba zakúpiť automobil
- Kuchyňu treba zrenovovať

Starosta obce

- V zariadení ide momentálne len jedna pec, musíme sa zamyslieť nad vykurovaním
 - Na základe finančnej rezervy a finančných možností rozpočtovaných v tomto roku budeme prehodnocovať požiadavky pani riaditeľky
- Ivan Jačala**
- Už druhé volebné obdobie sa rieši plošina v zariadení, ktorá sa môže momentálne využívať len v nevyhnutných prípadoch
 - Plošinu by bolo treba riešiť prioritne
- Správu zobrali poslanci na vedomie. Správu o kontrolnej činnosti hlavnej

kontrolórky obce Závažná Poruba obdržali poslanci niekoľko dní pred konaním sa obecného zastupiteľstva

Mgr. Peter Haviar

- Správa ma zaskočila
- Prečo neboli skontrolované opatrenia (Ing. Iveta Jurečková – v súlade so zákonom o finančnej kontrole č. 357/2015 sa kontrola plnenia opatrení vykonáva hlavným kontrolórom osobitnou kontrolou, ktorá je už naplánovaná v I. polroku 2023 na základe schváleného plánu kontrol. Predmetom tejto kontroly bude, či boli starostom obce uložené kontrolórkou navrhované opatrenia a ako boli splnené.)
- Kontrola za tretí štvrtrok nebola vykonaná (Ing. Iveta Jurečková- v pláne práce na prvý polrok 2023 je naplánovaná kontrola za I. polrok 2022, t.j. 3. a 4. štvrtrok naraz). Dôvod jej nevykonania bol vysvetlený tak, že koncom roku bola metódická pomoc poskytovaná kontrolórkou novej ekonómke obce vysoko nad rámec bežnej pomoci.

Nakoľko novozvolení poslanci nemajú k dispozícii podrobné Správy o výsledkoch kontrol vykonaných v roku 2022 predkladaných zastupiteľstvu a pretože ročná správa o činnosti HK zhrnula činnosť a nezaoberala sa kontrolami podrobne, hlavná kontrolórka Iveta Jurečková pošle tieto správy novým poslancom elektronicky.

Mgr. Peter Haviar

- Poznamenal, že nájomná zmluva s COOP Jednotou, ktorej predmetom je nájom pozemku za účelom výstavby „námesťia“ je pre obec nevýhodná vzhľadom na niektoré body v zmluve. Obec vynaložila veľké množstvo finančných prostriedkov na výstavbu námestia na danom pozemku a zmluvu na dobu neurčitú s možnosťou výpovede bez uvedenia dôvodu nepovažuje za správnu výhodnú pre obec. (starosta obce – vyzveme zástupcov COOP Jednoty k dodatku k zmluve tak, aby sa nájom dohodol na dobu určitú najmenej na 20 rokov).
 - Taktiež vytkol, prečo nie je ťarcha na pozemok pred COOP jednotou napísaná na liste vlastníctva (Ing. Iveta Jurečková – nakoľko k zápisu ťarchy je potrebné spracovať geometrický plán, ktorý bude súčasťou kolaudácie stavby, dohodne sa právo tohto zápisu v dodatku alebo novej nájomnej zmluve)
 - Chce vedieť kedy a či bola obcou zaslaná písomná žiadosť na žiadosť o finančné prostriedky na rekonštrukciu strechy na Základnej škole Milana Rúfusa a či bola obci doručená na túto žiadosť odpoveď.
- RSDr. Dušan Migala**
- V správe sa dočítal o návrhu zníženia nákladov na vydávanie Porubských novín, kde sa odporúča, aby sa vydávali ako v minulosti čiernobielo, Porubské noviny plne farebné stoja cca 1250 Eur a čiernobielo cca 850 Eur. Stojí tento rozdiel za to, aby sme sa vrátili do minulosti?

• Zľava: Peter Haviar, Peter Ilanovský, Vladimír Mlynček, Katarína Poliaková, Iveta Jurečková

• Ako ideme znížiť náklady? Znížiť počet výtlačkov? Znížiť počet strán? Rozhodnime akou cestou sa ideme vydať. Kto sa podujme pomáhať šéfredaktorovi? (starosta – Porubské noviny budú vychádzať v takej podobe ako doteraz)

Peter Ilanovský

• Treba osloviť 3 firmy za koľko by vedeli vytlačiť Porubské noviny.

Poslanci správu o kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky obce Závažná Poruba za rok 2022 zobrali na vedomie.

RSDr. Dušan Migala navrhol doplniť do novoprijímaného Štatútu obce odmenu aj za udelenie čestného občianstva vo výške 500 Eur. Starosta obce dal hlasovať za tento návrh, poslanci navrhovanú zmenu neschválili.

Následne poslanci Štatút obce schválili v navrhovanom znení.

Starostovi obce mal byť predložený pred obecným zastupiteľstvom návrh na členov komisií zriadených pri obecnom zastupiteľstve. Návrh mu predložený nebol.

Ing. Martin Jurečka navrhol členov komisie životného prostredia, výstavby, ochrany verejného poriadku a dopravy: Ing. Martin Jurečka, Ivan Jačala, Lenka Jurečková, Peter Lešťan, Monika Haviarová.

Ing. Katarína Poliaková navrhla členov komisie finančnej, regionálneho rozvoja a správy majetku: Ing. Katarína Poliaková, Lucia Bačíková, Iveta Niňajová, Gabriela Vretenárová, Pavel Baráni ml., Pavel Baráni st., Peter Ilanovský.

Starosta obce navrhol členov do komisie vzdelania, zdravia, kultúry, športu a sociálnych vecí: Ing. Michaela Mlynčeková, Mgr. Andrea Hodžová, RSDr. Dušan Migala.

Starosta obce následne dal hlasovať o uznesení pre všetky komisie. Mgr. Peter Haviar navrhol hlasovať o každej komisii zvlášť.

Peter Ilanovský poznamenal, že keďže je Ing. Katarína Poliaková zástupkyňa starostu, nemala by byť v komisii finančnej, regionálneho rozvoja a správy majetku, nakoľko to členovia považujú za stret záujmov, na miesto Ing. Kataríny Poliakovej navrhuje Máriu Kováčovú.

Po zmenách navrhnutých poslancami zvolili členom komisie poslanci jednohlasne.

Ivan Jačala

• Obec by mohla zabezpečiť pre poslancov aktuálne knihy o samospráve (starosta – áno, zabezpečíme)

Ing. Martin Jurečka

• Mali by sme upozorniť občanov na otváracie hodiny pošty na Podbrezinách, nakoľko bola niektoré dni zatvorená a naši občania o tom nevedeli (starosta – zavolaáme vedúcej pošty na Podbrezinách, aby nás informovala o každej zmene v otváracích hodinách)

• Prenajatá plocha Penziónu Zivka zasahuje do otočky autobusu, bolo by dobré skrátiť chodník smerom k Medokýšu, aby sa autobus v budúcnosti mal kde otáčať (pozemok Pozemkového spoločenstva Luhy)

Starosta obce

• Čakáme na vyúčtovanie elektriny
• Kompenzáciu za peletky v Základnej škole prisľúbilo Ministerstvo školstva, ale kompenzáciu za peletky na vykurovanie obecného úradu, materskej školy a hasičskej zbrojnice štát nerieši

• Na ulici Za ohradami bolo namontované zrkadlo, na Novú ulicu ku súpisnému číslu 292 umiestnime zrkadlo v jarných mesiacoch, nakoľko tam treba zabetónovať stĺpik na ktorom bude osadené

• Od marca bude vývoz papiera z domácností. Do každej domácnosti pracovníci obce doručili modré vrece s pokynmi

• Projekt na výmenu spotrebičov v školskej jedálni – v krátkej dobe bude podpísaná zmluva o poskytnutí NFP, bude sa môcť prejsť k realizácii projektu dodaním spotrebičov verejne obstaraným dodávateľom.

Ivan Jačala

• Nádoby na papier máme odložené? (starosta – áno)

Ján Broska (občan)

• Informoval sa o projekte šaletov (apartmánového domu) Pozemkového spoločenstva Luhy (Ing. Martin Jurečka – prebieha územné rozhodnutie na Spoločnom stavebnom úrade v Liptovskom Mikuláši, všetky stanoviská boli súhlasné, viac o tomto projekte sa členovia Pozemkového spoločenstva Luhy dozvedia na valnom zhromaždení, ktoré sa bude konať v Kultúrnom dome)

• Informoval sa o komasácii v Liptovskom Jáne a o doplnku k územnému plánu č. 2 obce Závažná Poruba (starosta

– doplnok č. 2 k územnému plánu našej obce sa pripravuje. Obec rokuje so zhotoviteľom doplnku k územnému plánu spolu s Urbárom Závažná Poruba PS a s Pozemkovým spoločenstvom Luhy)

Na záver starosta obce pozval všetkých prítomných na Deň pokánia, ktoré sa bude konať 5.2.2023 v Evanielickom kostole v Závažnej Porube.

Zapísala Ing. Andrea Uličná

Február 2023

Prerokovalo: Projekt nabíjacie stanice elektromobilov. Projekt „Trate pre beh na kolieskových lyžiach s úpravou a zasnežovaním.“ Cyklochodník.

Zhodnotilo investičné akcie za rok 2022 a venovalo sa plánu výstavby na rok 2023.

Projekt nabíjacej stanice pre elektromobily, bol odprezentovaný na predchádzajúcom obecnom zastupiteľstve. Obec má v úmysle zakúpiť nabíjajúcu stanicu s dvoma výstupmi vo výške 5500 Eur, kde 95% by bolo hradených z Európskej únie a 5% spoluúčasť obce + projektová dokumentácia vo výške 400 Eur.

Mgr. Peter Haviar

• zaujímal sa o prínosoch nabíjacej stanice v obci Behárovce (Ing. Katarína Poliaková – za minulý rok mali v obci 30 návštevníkov, ktorí si prišli do obce nabiť elektromobily, nabíjanie trvalo priemerne od 1,5 hod do 2 hod 10 min)

• Navrhuje umiestniť nabíjajúcu stanicu ku novej bytovej výstavbe ku Domu sociálnych služieb

• Bolo by dobre vidieť predbežnú zmluvu, aby sme mohli preskúmať zmluvné podmienky.

Lucia Bačíková

• Miesto na nabíjajúcu stanicu pred obecným úradom nie je vhodné, lepšie bude umiestniť nabíjajúcu stanicu pri telocvični. Starosta obce dal hlasovať, či poslanci súhlasia s vypracovaním projektovej dokumentácie na nabíjajúcu stanicu pre elektromobily s osadením pri Dome sociálnych služieb alebo pri telocvični. Poslanci odsúhlasili vypracovanie projektovej dokumentácie k vybudovaniu nabíjacej stanice pre elektromobily.

Pred dvomi týždňami sa konalo v zasedačke obecného úradu stretnutie ohľadom projektu „Trate pre beh na kolieskových lyžiach s úpravou a zasnežovaním“.

Starosta

• Bude potrebný geologický a hydrogeologický prieskum pre projekt

• Je na nás, či pôjdeme do tohto projektu, či dáme vyhotoviť projektovú dokumentáciu, projekt by bol dôležitý pre našu obec, keď sa to teraz nepodarí, určite budú ďalšie výzvy, kde projektovú dokumentáciu budeme môcť použiť

Mgr. Peter Haviar

• Prijal by výstavbu takéhoto areálu, ale z hľadiska financovanie je tento projekt

v niektorých bodoch pre neho nereálny.

- Informoval o výstavbe podobného areálu v Poľsku s polovičnou dĺžkou trate. Výstavba v roku 2016 ich stála 3 000 000 eur a na celoročnú prevádzku v prvých rokoch doplňali 100 000 eur ročne.
- Poďme do tohto projektu, ale venujme sa len letnej prevádzke, ktorá bude menej nákladná na celú realizáciu a prevádzkovanie.

Lucia Bačíková

- Navrhuje dať priestor aj našim občanom na zhromaždenie obyvateľov obce, aby sa vyjadřili k tomuto projektu, keďže sa jedná o veľkú investíciu

- Ak by využívali tento areál kluby, kde budú ubytovaní? Bolo by dobre, keby sa financie vrátili obci z daní z ubytovania
- Veľké negatívum vidí v tom, ak bude mať areál prenajatý klub, naši občania v tom čase nebudú môcť areál využívať

Starosta

- Koncom marca alebo začiatkom apríla naplánujeme zhromaždenie obyvateľov obce, kde sa budeme zaoberať aj doplnkom k územnému plánu č. 2, s účasťou PS Luhy a Urbáru Závažná Poruba

RSDr. Dušan Migala

- Každá takáto investícia obsahuje riziká ako je zasnežovanie, prevádzka...
- Odmietnuť takýto projekt by bolo zlé
- Projekt by sme mali podporiť

Ing. Katarína Poliaková

- 2 roky sa bavíme o tomto projekte
- Nikdy nebolo dohodnuté, či nám Urbár Závažná Poruba dá do dlhodobého nájmu pozemky, na ktorých by mala byť vybudovaná trať (starosta už s Urbárom Závažná Poruba nájom prerokoval).

- Na projekt nám treba biznis plán
- Projekt by mal byť vypracovaný celý, a následne by sa rozdelil do viacerých etáp, kde každá etapa bude mať svoj rozpočet

Starosta

- Navrhuje dať vypracovať projektovú dokumentáciu pre územné rozhodnutie
- Starosta obce sa informoval na Mestskom úrade v Liptovskom Mikuláši ohľadom výstavby cyklochodníka z Liptovského Mikuláša do Liptovského Hrádku s odbočkou do Závažnej Poruby
- Chceme zriadiť spoločné združenie Obec Závažná Poruba a Mesto Liptovský Mikuláš, kde by sme si rozdelili financie, kto bude čo financovať
- Od zastávky pri MT Pelet je už kataster Závažná Poruba

- Projekt obsahuje bezpečnostné prvky, zvodidlá, 2 premostenia a to cez Váh a ponad diaľnicu

Ivan Jačala

- Informoval sa, ako by sa robila zimná údržba cyklochodníka
- Starosta obce zhodnotil investičné akcie z roku 2022

- Podkrovie v DHZ – konala sa tam už výročná schôdza dobrovoľných hasičov
- Doplnenie preliezok na multifunkčnom ihrisku pri telocvični

- Projekt na materiálno technické vybavenie kuchyne materskej školy
- Vypracovanie projektovej dokumentácie na prístavbu DSS a ZpS

- Vypracovanie projektovej dokumentácie na chodník k IBV pod Poludnicou (čakáme na nájmnú zmluvu od PS Luhy)

Poslanci obdržali aj plán výstavby na ďalšie obdobie, ktorý je možné doplniť

Starosta

- Bude jednať so spoločnosťou Ikea ohľadom revitalizácie zelene v školskej záhrade a taktiež aj vstup do obce

RSDr. Dušan Migala

- V pláne výstavby zaujal návrh prístavby materskej školy, informoval sa či nám nepostačuje kapacita v materskej škole? (starosta – jedná sa o úložné priestory a šatne)

Ivan Jačala

- Bolo by vhodné hľadať aj inú alternatívu pre chodník ku IBV pod Poludnicou, popri kostole je chodník nebezpečný vzhľadom na nepriehľadnú križovatku a zimnú údržbu

- bezpečnejší by bol chodník popri bytovkách (starosta - o tomto sa malo uvažovať ešte pred vypracovaním projektovej dokumentácie)

starosta

- Dal do pozornosti zmenu cestovného poriadku, ktorý ma platiť od 1.6.2023, môže sa pripomenkovať na Obecnom úrade do 10.3.2023

Mgr. Peter Haviar

- Pripravuje sa školská reforma, ktorá by mala platiť od roku 2026. Vzdelávanie na základných školách sa má rozdeliť do troch cyklov: 1.cykus (ročníky 1až 3), 2. cyklus (roč. 4 až 6) a 3. cyklus (roč. 7 až 9)

- Zavedenie takéhoto spôsobu vzdelávania nám môže priniesť zníženie počtu žiakov a s tým spojené možné problémy financovania našej ZŠ.

- Informoval starostu obce o návšteve poslancov v DSS

Ivan Jačala

- Pri DSS a ZpS smerom na Liptovský Ján by bolo dobre dať opíliť topole, a taktiež zrepasovať obecný rozhlas v celej obci

Zuzana Červeňová (občianka)

- Ak sa v doplnku k územnému plánu č. 2 bude rátať s pokračovaním individuálnej bytovej výstavby, treba myslieť aj na novú prízjazdovú cestu (starosta – je na občanoch a poslancoch, aby sme stanovili regulatívy územného plánu, čo do budúcnosti chceme, teraz sa tvorí návrh a s tým budeme ďalej pracovať. Ak bude v pláne pokračovanie individuálnej bytovej výstavby, developer je upovedomený, že najskôr bude musieť vybudovať novú prízjazdovú miestnu komunikáciu)

Ivan Jačala

- Do budúcnosti by sme sa mali lepšie pripraviť na zimnú údržbu ciest
- Odporúča zakúpiť techniku na údržbu chodníkov

Starosta

- Žiaľ, na začiatku snehovej kalamity sa nám pokazil traktor

- Obecné komunikácie odhrňalo poľnohospodárske družstvo, za čo sme veľmi vďační, s posypaním nám pomohol pán Jaroslav Cút s technikou z lyžiarskeho strediska Opalisko, za čo im taktiež patrí veľká vďaka

Lucia Bačíková

- Bolo by dobre na obec zakúpiť defibrilátor

- Informovala sa, kedy bude kolaudácia námestia pred COOP Jednotou? (starosta – prebiehajú dokončovacie práce)

Peter Iľanovský

- Informoval sa, či bol podpísaný dodatok k zmluve pred COOP Jednotou (starosta – dodatok zmluvy sa pripraví pred kolaudáciou, keď budeme mať vypracovaný geometrický plán, taktiež by sme chceli riešiť s COOP Jednotou aj úpravu fasády budovy)

- Na podlahe pred COOP Jednotou sa šmýka, neuvažuje sa nad zábradlím?

Ivan Jačala

- Pre starších občanov navrhuje bezbarierový vstup do COOP Jednoty

Starosta

- Informoval sa, či mali komisie zriadené pri obecnom zastupiteľstve stretnutie a či boli zvolení predsedovia týchto komisií (Peter Iľanovský – finančná komisia sa stretla dňa 21.02.2023, na stretnutí bol zvolený aj predseda)

Zapísala: Ing. Andrea Uličná

Demografické údaje

Stav k 31.12.2022

počet obyvateľov celkom: 1297

Zmeny v tomto roku:

- prihlásených - 54 • narodených - 8
- odhlásených - 15 • zomretých - 14

Stav k 31.12.2021

počet obyvateľov celkom: 1264

Zmeny v tomto roku:

- prihlásených - 27 • narodených - 7
- odhlásených - 21 • zomretých - 15

Kostol (ev. a. v.) 90. výročie 1933 - 2023

13. marca 1933 sa začali výkopové práce. O mesiac 14. apríla na Veľkonočný pondelok bola hrubá stavba pod strechou. Vežu zastrešili ihlanom ukončeným jednoramenným krížom. Celková výška veže je 19 m, bez zvonov. Fasáda členená lomenými oknami a lizénami, ktoré sú do polovice z neomietnutého lomového kameňa. Na priečelí fasády je v omietke vytvorný nápis datujúci stavbu. Vnútorne zariadenie kostola je podané v secesnom chápaní. Oltárny obraz znázorňuje Ježiša v Getsemanskej záhrade. Všetky stavebné práce vrátane fasády boli ukončené začiatkom júla 1933. Interiér sa vymaloval a inštalovalo sa vnútorné zariadenie. 3. septembra 1933 biskup Dr. Vladimír Čobrda kostol vysvätil.

Stavebné práce prebehali podľa projektu Michala Kováča. Dušou stavby bol Ján Broska.

Porubský kostol Lubomír Kováč

*Že je stroho postavený,
skoro svahu v úpäti.
Cez nejuden priezor sklený,
bodrým lúčom nejudne dni,
slniečko doň zasvieti.*

*V nedeľu, keď organ hrmí
a či kázeň zneje.
Utícha z dní trmi – vrmí,
čas pomalšie zdá sa šumí,
k večnosti viac speje.*

*Aj nejudna zo spevníka,
pesnička s ním spája.
Človek sa tam viac dotýka,
aj večných právd, čo sa týka,
na zemi snáď z raja.*

Kaplnka sv. Lukáša (rím. kat.)

Postavená r. 1837. Malá jednolodová stavba s polkruhovým presbyterstvom a dreveným chórom. Priestory barokové, zaklenuté. Nadstavená drevená zvonica, zastrešená oblúkovým ihlanom, ukončená jednoramenným krížom. Celková výška veže 17 m.

Zvon, priemer 65, výška 62 cm, text latinský. Oltárny obraz znázorňuje sv. Lukáša, rozmer 130 x 190 cm, olejomalba od neznámeho autora. Drevený kríž s plastikou ukrižovaného Ježiša, rozmer 76 x 92 cm.

V supraporte štylizované Božie oko v lúčoch a nápis datujúci stavbu. Na vstupnom priečelí je otvorené termové okno a pozdĺžny vchod s polkruhovou štukovou supraportou.

Zdroj: Závažná Poruba – história a pamiatky.
Autor Dpt. Ján Šúlek. Vydal Obecný úrad
Závažná Poruba 1998

Foto: Milan Janák

Kaplnku spravuje Rímskokatolícka farnosť Okoličné. V súčasnom období sa pripravuje projektová dokumentácia na rekonštrukčné práce. Cieľom je oprava fasády a odstránenie vlhkosti.

K i n o

• Premietacie prístroje sú zakonzervované, stále funkčné

Významnou udalosťou, ktorá poznamenala kultúrne dianie v obci, bolo uvedenie miestneho kina do prevádzky v roku 1949. Pôvodne bolo pomenované „Kino II. Všeodborového zjazdu“, no názov sa neujal a tak sa premenovalo na „Kino Poludnica“. Prvý film uvedený v tomto kine Stretnutie na Labe bol premietnutý 4.12.1949. Prvou riaditeľkou bola Elena Chovanová, neskôr Ján Lešťan, Peter Rúfus, Miloš Ondrejka.

Ako premietači pôsobili: Daniel Kováč, Dušan Kováč (inšpektor), Ján Miša, Ján Janák, Michal Valent, Milan Paško, Pavel Orvoš a Jaroslav Iľanovský. Dlhšiu dobu ako pokladníčky pracovali Želmíra Brosková, Božena Batoryová a Emília Ondrejková. Ako uvádzačky: Mária Čutková, Emília Šlauková, Vilma Števková a Milan Mikuláš. História kina zaznamenala aj „najsilnejších divákov“: Matej Iľanovský (Hrubký), Michal Kováč (pri kostole) a Strana oddychu: Matej Jambrich, Miloš Mikuláš a Vladimír Bartko.

Pôvodne sa premietalo každú stredu, sobotu a nedeľu. V nedeľu popoludní detské predstavenia. Návštevnosť kina v rokoch 1949 – 1956 bola vysoká, neovplyvnila aktivitu ochotníckeho divadla, no uvedením televízneho vysielania (1956) pomaly a postupne začala klesať návštevnosť, znižoval sa počet predstavení i návštevníkov. V dobe riaditeľovania Miloša Ondrejku sa zvýšila návštevnosť cez atraktívne filmy, no video a videopožičovne úplne zlikvidovali návštevnosť kina.

Obec si pripomenula dňa 5.12.1999 50. výročie uvedenia prvého filmu premietnutím filmu Rodná zem. Týmto sa činnosť miestneho kina oficiálne ukončila. Zvyšujúce sa náklady na požičovné a prevádzku, nízka návštevnosť a vysoké režijné náklady taktiež prispeli k rozhodnutiu – zastaviť prevádzku v domácom kine v Závažnej Porube.

Keď sa Milan Rúfus v Bratislave dozvedel, že kino prestalo fungovať, tak v liste do Poruby napísal: „Za kinom nebanujte. Keď mašina robí kultúru, človek duchovne krpatie.“

Divadelná rozprávka O dvanástich mesiačikoch

„Rozprávočka veselá, čas tvoj za horami. Ale ty sa nenáhli, ostaň ešte s nami.“ M. Rúfus

Divadlo alebo divadelné umenie je najstarší druh dramatického umenia. Realizuje sa vždy v živej interakcii herca a diváka. Je to špecifická ľudská činnosť odvodená od hry.

Takže divadlo je vlastne hra. Spoločná hra režiséra, dramaturga, hercov, osvetlovačov, hra zvuku a hudby. Spoločná hra javiska s hladiskom, vzájomná interakcia. V Porube takáto interakcia už tradične prebieha na Štefana medzi ochotníkmi trojgeneračného divadla – 3GD a tromi generáciami divákov v hladisku. Je to hra generácií, generačná hra. A na rozprávke sme predsa vyrastali všetci – malí aj veľkí. Tú O dvanástich mesiačikoch dobre poznáme. V réžii Lucky Bačíkovej je však trochu iná, spracovaná na námety filmovej rozprávky.

Ako sa ti, Lucka, režírovalo, neprekvapilo ťa niečo?

• Vladko, divadelný technik, zvučiar a osvetlovač v jednej osobe. Lucka - režisérka, stále sa priuča tejto úlohe

Réžia na námety filmovej rozprávky bola zložitejšia ako som si na začiatku myslela. Vo filme sa veľmi rýchlo menia scény, čo v divadle nie je až také jednoduché. Preto sa scenár upravoval a prispôboval tejto situácii počas skúšania. Dielo bolo rozdelené na tri časti – prvá časť boli sólo scény s hlavnými postavami, následne sa pridali scény hromadné s celým dedinským ľudom a poslednú časť tvorila scéna mesiačikov. Zo začiatku sa zdalo toto dielo ako zakliate, na začiatku skúšok opäť doľahla ešte situácia COVID, keďže skúšať sa začalo ešte začiatkom roka 2022, potom do toho prišli prázdniny – opäť stopka, následne pri finišovaní zasiahla chrípková vlna, takže nám veľa skúšok odpadlo. Napriek všetkým tým veciam, ktoré sa diali, sa ale podarilo a my sme po dlhej prestávke opäť mohli na Štefana oživiť divadelné dosky vianočnou rozprávkou.

scenár upravoval a prispôboval tejto situácii počas skúšania. Dielo bolo rozdelené na tri časti – prvá časť boli sólo scény s hlavnými postavami, následne sa pridali scény hromadné s celým dedinským ľudom a poslednú časť tvorila scéna mesiačikov. Zo začiatku sa zdalo toto dielo ako zakliate, na začiatku skúšok opäť doľahla ešte situácia COVID, keďže skúšať sa začalo ešte začiatkom roka 2022, potom do toho prišli prázdniny – opäť stopka, následne pri finišovaní zasiahla chrípková vlna, takže nám veľa skúšok odpadlo. Napriek všetkým tým veciam, ktoré sa diali, sa ale podarilo a my sme po dlhej prestávke opäť mohli na Štefana oživiť divadelné dosky vianočnou rozprávkou.

A ako si prežívala prvé predstavenie, premiéru rozprávky, nemala si obavy, stres?

Vždy tak týždeň pred premiérou prichádza obava, ako všetko dopadne. Samozrejme stres neprechádza len mnou, ale myslím si, že ho má každý z nás a občas sa preto stanú aj veci ako vypadnutý text, či v prvej premiére vypadnutá jedna scéna. Ale aj napriek všetkému som šťastná ako

to dopadlo. Najviac zo všetkého ma teší, že sme sa všetci opäť mohli stretnúť a mať k sebe o čosi bližšie. Ďakujem všetkým ochotníkom, veľmi si vážim to, že venujú svoj voľný čas divadlu, obzvlášť v tejto rýchlej dobe. Veľmi sa teším aj z našej divadelnej mládeže, čo mi dáva nádej, že to zasiaté semienko bude mať pokračovanie aj v budúcnosti práve v nich. Ďakujeme hlavne vám všetkým za vašu priazeň, že aj napriek dlhej prestávke ste nás prišli podporiť a my sme tak mali opäť ten pocit, že ten čas, ktorý sme venovali divadlu, má zmysel.

Čo povedala divadelná macocha Ivka Beťková?

• Macocha uprednostňuje svoju dcéru, chce získať Michala pre svoju Kvetku

Postavu macochy som prijala so značnou dávkou rešpektu. Jednak to, že to bola jedna z hlavných postáv s väčším množstvom dialógov v rôznych scénach a taktiež záporná postava bola pre mňa nová výzva. Vďaka zodpovednému prístupu mojich dvoch divadelných dcér pri skúškach, s ktorými sme sa výborne dopĺňali sa mi podarilo úlohu zvládnuť s dobrým pocitom.

Podakovanie patrí režisérke Lucke Bačíkovej za vysokú dávkou trpezlivosti a schopnosti mnohokrát z kľbka chaosu vytvoriť pekné dielo.

Premiéru na javisku mala nová členka divadla Natálka Petrášová. Predstavila sa hneď v jednej z hlavných postáv, v zápornej postave rozmazanej, namyslenej Kvetky, dcéry zlej macochy. Ako sa ti hralo, Natálka, nemala si trému?

• Kvetka, rozmaznaná dcéra macochy, nechce sa jej nič robiť

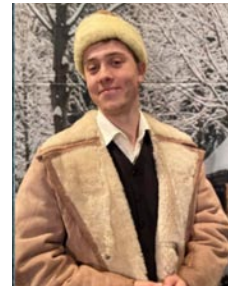
Postavu Marušky, nevlastnej dcéry macochy, presvedčivo zahrála Anička Beňová. Anička, ako sa ti zhostila tejto postavy? V čom ti bola blízka, alebo opačne, vzdialená?

• Maruška, skromná a pracovitá dievča, plní všetky úlohy macochy

všetko tak ako macocha povie, ku koncu tam mala aj svetlejšie chvíľky, postavila sa za seba a povedala si svoje. V týchto veciach mi prišla asi taká najbližšia, a presne aj to som sa snažila v postave ukázať.

Nádejného ženicha Marušky si s plným nasadením zahrál už ostrieľaný herec Lukáš Hladký. Prezraď nám, Luky, tvoje pocity z predstavenia, čo sa ti v divadle O dvanástich mesiačikoch najviac páčilo?

• Michal, vrátil sa z cudziny, zarobil tam kopolu peňazí, je objektom záujmu pre všetky vydajachtivé dievčatá

Som rád, že som si opäť mohol zahrat inú postavu v rozprávke a herecky sa prejavovať v podobe Michala a že aj po ťažkom rozbehu po korone sme boli schopní zasa podať adekvátne výkony, zabaviť ľudí a potešiť deti. A čo sa mi najviac páčilo? Scénky so samotnými mesiačikmi. Svetlo a hudba dodali tomu takú čarovnú atmosféru.

Martina Bačika ml. netreba dlho predstavovať. Je to známa humorná postavička divadla 3GD. V rozprávke O dvanástich mesiačikoch stvárnil postavu Vincka. Ako sa ti, Martin, páčila táto postava, jej humorné stvárnenie ti sedelo, alebo sa mylím?

• Vincko, brat Michala a kamarát Marušky

Postava Vincka sa mi celkom páčila, aj keď sa mi hral asi najhoršie, lebo som sa do tejto postavy musel veľmi vžiť. Túto postavu je veľmi ťažké prešperkovať a urobiť z nej postavu, ktorá môže viac očariť, lebo Vincko je vlastne akousi zápletkou deja. Tak či tak, je aj táto postava veľmi zaujímavá, ale si myslím, že Vincko nebol ten, kto v Dvanástich mesiačikoch bodoval a bol najlepší. Za mňa jednoznačne najlepšie boli macocha a Kvetka. A humorné stvárnenie sa vždy hodí. Predsa len, humor je to, čo divadlo potrebuje.

• Richtár a jeho žena chcú dobre vydať svoju dcéru Betku

• Február - jeden z mesiačikov, má dobré srdce

V úvode som napísala, že divadlo je spoločná, kolektívna hra režiséra, hercov, technikov svetla a zvuku. Vladko Broska zabezpečuje práve túto jeho dôležitú zložku, technickú podporu. Priblíž, nám, Vladko, tvoju prácu v divadle.

Práca v divadle a pomoc mladým divadelníkom je pre mňa nie práca, je to niečo viac. Je to potešenie, ktoré prináša radosť ľuďom, ktorí sa prídu na nás pozrieť. Moja úloha spočíva v jeho technickej oblasti. Snažím sa na sto percent uplatniť svoje vedomosti, aby tí, ktorí idú s vlastnou kožou na trh, vyzerali na javisku čo najlepšie a aby sme spoločne ľuďom v hľadisku priniesli do života radosť, aby sme sa vrátili do normálneho života. Aby ľudia objavili nielen techniku, ale aj medziľudské vzťahy, ktoré sa nedajú ničím nahradiť.

V reportáži som oslovila len hlavných protagonistov, hlavné postavy divadelnej rozprávky. Úžasní však boli všetci. Tajomní mesiačikovia na čarovnej scéne, usilovní predajcovia na tržnici, veselí dedinskí dievčatá, aj pán richtár s pani richtárkou.

Sála Kultúrneho domu v Porube bola na Štefana na oboch predstaveniach zaplnená do posledného miesta. Malí aj veľkí doslova prežívali vianočnú rozprávku.

• Dedinské dievčatá, objektom ich záujmu je Michal

• Predajcovia na tržnici, predávajú v dedine rôzne tovar, ľudia z dediny ich radi vidia

Smiech, ticho, potlesk, „standing ovation“... Na svojich žiakov sa prišla pozrieť aj pani učiteľka ZŠ Milana Rúfusa Zuzka Hlavnová. Spýtala som sa na jej bezprostredné pocity po vystúpení.

Moje pocity? Šťastie, radosť, vďačnosť a obdiv. Šťastie nielen z dobrého konca rozprávky, ale naozaj vydareného predstavenia. Radosťou ma naplňala skutočnosť, že v Závažnej Porube sa vďaka divadelníkom môžeme opäť všetci stretnúť a zabaviť sa. Vďačná som, že môžem obdivovať s akou ľahkosťou, prirodzenosťou a humorom zvládajú naši bývalí žiaci herecké úlohy. Obdivujem režiséru Lucku, ktorá dokáže popri svojich povinnostiach nadchnúť a viesť skvelý tím ľudí, ktorí rozdávať radosť po celom Liptove.

K pocitom pani učiteľky pridám ešte hrdosť. Áno, sme na vás všetkých hrdí, chválime sa vami. Rozprávame o vás v robotě, známym. Nejedna dedina nám závidí vaše – naše Ochoťnícke divadlo 3GD.

A čo dodať na záver? Jedine hlasité **BRAVÓ!** Katarína Devečková

Svätý Kríž ďakuje

Keď príde do našej obce porubské divadlo, tak je sviatok. Sála sa zaplní a prítomní po predstavení odchádzajú v spokojnosti. Ďakujeme režiséru a ochotníckym hercom všetkých troch generácií. Tešíme sa na novú divadelnú hru.

Ján Kubáň, starosta

Vavrišovo

Ešte raz veľká vďaka a obdiv pre všetkých, ktorí svoj voľný čas venujú kultúre a tým sa podieľajú na jej rozvoji. Viem, koľko voľného času, trápenia, hľadania najlepších riešení ale aj radosť, hrdosti a neskutočne veľa krásnych spomienok v srdci obnáša každá podobná aktivita (už 29 rokov s Ajkou Majerikovou vedieme tanečný klub Jessy). Celému kolektívu prajem veľa kreatívnych nápadov, zdravie, pohodu, vzájomnú úctu a nech Vás aj Vaši diváci naplňajú spokojnosťou.

P.S.: Slúbila som spätnú väzbu, či to deti pochopili. Áno - predškóľáci, školáci áno. Od tých malých drobcov troj-štvorročných to nemôžeme očakávať. Dosť, že niektorí vydržali do konca.

S úctou Ľubica Chlebová, starostka obce

Východná

Milí divadelníci zo Závažnej Poruby! 5. februára ste odohrali v našej obci rozprávku O dvanástich mesiačikoch. Touto cestou sa Vám za všetkých, ktorí sme mali možnosť rozprávku vidieť, chcem poďakovať. Bolo krásne pozeráť na šťastím rozžiarené oči detí, ich spontánne zapájanie sa do deja, ale aj na usmievajúcich dospelých, lebo rozprávky nemajú vekový limit. Obdivujem, že sa u Vás nájde toľko zanietých ľudí pre ochotnícke divadlo. Prajem Vám veľa chuti, úspechov a inšpirácií do budúcnosti.

Lýdia Poliaková, učiteľka, Východná

Keď sa stretnú kamarátky

V jedno pekné popoludnie sme u nás v Domove sociálnych služieb prijali milú návštevu. Navštívili nás členky Jednoty dôchodcov, susedy, kamarátky našich klientov z obce. Prijali sme ich veľmi srdečne, to bolo radosť. Posedeli sme pri kávičke či dobrom čaji a chutnom koláčiku. Pospomínali sme na staré dobré časy, podebatili o radoostiach i starostiach života. Bolo to veľmi príjemné posedenie. Budeme radi, keď sa takéto návštevy stanú dobrým zvykom. Ďakujeme členkám Jednoty dôchodcov za príjemné stretnutie.

-AH-

Úcta, vďačnosť a uznanie

MDŽ si pripomenuli a oslávili 9. marca 2023 aj v domácej Jednote dôchodcov. Slávnostné stretnutie porubských žien – senioriek viedla predsedníčka Magdaléna Ilanovská. Deti z materskej školy si pripravili ako darček k sviatku veselé pesničky a tančeky. Piesne o mame zaspievala Ženská spevácka skupina Závažnej Poruby. Starosta Vladimír Mlynček pozdravil prítomné ženy a pripomenul zmysel tohto sviatku: „Tento sviatok nemá len význam emancipačný, ale predovšetkým ľudský, vyjadrujúci úctu a vďačnosť ženám.“ Potom poďakoval za prácu pre blízkych i obec a zúčastneným odovzdali kvietky. **Darmo je. Všetky ženy sú úžasné, len možno o tom nevedia.**

• Rezký tanček v podaní detí.

-dm-

Symbolika cirkevného roka

Cirkevný rok symbolizuje dejiny spásy

V priebehu života sa ľudia orientujú podľa časových období, ktoré si určili napríklad na základe pozorovania prírodných úkazov. Máme dni, mesiace a roky. Orientujeme sa podľa dátumov. Rok je časový úsek, ktorým sa meria vek každého z nás. Príchod nového roka je vždy spojený s veľkými oslavami. Ale poznáme aj iné ako kalendárne roky. Napríklad školský rok, ktorý sa začína v septembri.

Rôzne kultúry a rôzne náboženstvá slávia nový rok v rôznom čase. Židovský nový rok je pohyblivý, vždy je to 163. deň po Pesachu (židovskej veľkej noci). Čínsky nový rok prichádza medzi 21. januárom a 21. februárom. V Tibete sa nový rok oslavuje medzi januárom a marcom, v Thajsku je to v apríli. V Etiópii majú nový rok jedenásteho septembra, hinduisti uprostred novembra.

Kresťania si pripomínajú začiatok cirkevného roka koncom novembra alebo začiatkom decembra. Prvá adventná nedeľa je aj prvým dňom cirkevného roka. So svojimi slávnosťami a sviatkami dáva roku, ale aj nášmu životu rytmus a štruktúru.

Naša viera je historicky zakotvená.

Hlavné kresťanské sviatky ako Vianoce, Veľký piatok, Veľká noc, Vstúpenie Krista Pána na nebo a tiež Svätodušné sviatky pripomínajú udalosti, ktoré majú historický základ. Neodvodzujú sa od prírodných sviatkov, od Mesiaca alebo Slnka. Tiež nemajú svoj pôvod v legendách či mýtoch z pohanských čias. Cirkevný rok symbolizuje dejiny spásy. Znárodňuje Božie konanie smerom k človeku, a to si zasluhuje byť oslávené. Na Vianoce slávime narodenie Spasiteľa. Na Veľký piatok si spomíname na Jeho zomieranie pre hriechy ľudstva. Na Veľkú noc slávime prekonanie smrti. Na Vstúpenie Krista Pána na nebo vyznávame, že „Ježiš Kristus vládne ako kráľ“ a na Svätodušné sviatky prosíme: „Príď, Duchu Svätý, a obnov našu vieru“. Každá z týchto udalostí sa spája s historickým životom Ježiša, prípadne s praxou prvých kresťanov.

Priebeh cirkevného roka sa odráža najmä na stvárnení služieb Božích. Prispôbuje sa tomu výzdoba kostola a farba oltárneho rúcha. V evanjelickej cirkvi na Slovensku sa liturgické farby používajú pri oltárnych rúchach a na menších rúchach na kazateľnici. V luteránskych cirkvách v zahraničí kňazi používajú štólu a niekedy i pri-

krývku kalicha v liturgických farbách. BIELA je sviatočnou farbou nebeskej radosti a úplnosti v Kristovi. FIALOVÁ je farba neba, dialky a túžby po živote a svetle. Napomína nás k stíšaniu, pokániu a používa sa (namiesto čiernej) i ako farba smútku a pokániu. ČERVENÁ je farbou ohňa Ducha Svätého a farbou cirkvi, krvi a mučeníkov. ZELENÁ znamená život, sejbu, rast a tým i nádej. ČIERNÁ farba nám pripomína našu smrteľnosť. Používa sa pri pohreboch, kajúcich dňoch a Pamiatke zosnulých.

Jednotlivé sviatky vplývajú na výber piesní, liturgických textov, modlitieb, ale aj tém kázni. Pre prehľadnosť zobrazenia sviatkov a priebehu cirkevného roka používame jeho kruhové znázornenie – v poslednom čase najmä pri vyučovaní konfirmandov. Kruh vyjadruje niečo cyklické, čo sa opakuje. Cirkevný rok sa delí na dve polovice: slávnostnú a bezslávnostnú. Slávnostná polovica cirkevného roka sa delí na tri časti - kruhy: vianočný kruh, veľkonočný kruh a svätodušný kruh. Najbližšie si povieme niečo o vianočnom kruhu.

Vladimír Pavlík, zborový farár

Žehnaj a ochraňuj nás v tento i budúci čas

V posledný deň roku 2022 kresťanské spoločenstvo slovom Božím, modlitbou a nábožnou piesňou ďakovalo Hospodinovi za všetky dobrodennia, ktorými nás obohacoval v celom roku. Odchádzajúci rok prijali ako prejav Božej milosti. Utvrdili sa v nádeji stáleho požehnania a pozornosti.

Na Službách Božích v prvý deň roku 2023 v duchu a pravde svoje očakávania vložili do Božích rúk s prosbou, aby sme si počínali zodpovedne a spravodlivo konali. Vyvrcholením bola kázeň, ktorú brat farár Vladimír Pavlík postavil na biblickom texte: „Vážme si čas, ktorý nám je daný.“ Na záver spoločne zaspievali pieseň z Evanjelického spevníka Rok nový zase k nám prišiel.

Evakuácia podľa obecnej kroniky

Keď vybuchoval obecný hajči evakuáciu, tak po tomto chyre nám rozum zastal. Razom máš nechať napospas vojne všetko, čo ti Boh pomohol od malička. Zlatý útulný domov, náradie, šatstvo, dobytok. Čo vziať na sánočky? Kde na noc s deťmi? Vonku zima, snehu do pása a mínomety rachotali. No ísť sa muselo, žiť sme chceli.

Zuzane Paškovej, rod. Medľovej pri evakuácii dieťa na chrbte skonalo. V dedinách na východ od Hrádku neprijali nás nevlúdne. Prijali nás po kresťansky. Kresťanstvo a vlastenectvo preukázali a nás ratovali. Prvú noc nás päť rodín v jednej izbe na slame spalo. Mladí nezabúdajte, keď píšeme tieto riadky, prosíme Boha, aby už nikdy nič podobné neprišlo. Na rodiny v Hybiach, v Hrádku, Pribyline s láskou spomíname.

Domov sme sa vrátili 8. apríla. Vďaka dobrému Pánu Bohu boli sme zase doma. Vojna takmer všetko vzala. Domy do-drúžgané, všade plno nečistoty. No boli sme plní šťastia, že žijeme.

Náš kostol ťažko poškodený nebol. Dostal 6 ľahších zásahov, stratilo sa 7 kusov oltárneho rúcha, organ bol strelami poškodený, zničená bola zápisnica o priebehu stavby kostola. Tolko z kroniky Kapitola má názov Front v našej dedine.

•••

Náš cirkevný zbor už viac ako 35. rokov nepripomína tieto ťažké chvíle náhodne, ani formálne. Poznať a poučiť sa. Ide o to, aby súčasné i budúce mladé pokolenie bolo uchránené pred vojnovými tragédiami, aby cenu života poznali v jeho obrane a v tom videli i svoju základnú podmienku života.

-dm-

Cirkevná daň ECAV informácia

Cirkevný zbor ECAV v Závažnej Porube oznamuje, že cirkevnú daň možno zaplatiť aj elektronicky na účet: SK92 0900 0000 0000 5671 1725. Do poznámky uveďte meno za koho platíte. Daň za jednu osobu je 15 eur.

Presbyterstvo ECAV

Tatran na Službách Božích

Pôstny čas je prípravou na Veľkonočné sviatky. Čas pôstny, čas premýšľania.

Podstatou pôstu nie je odriekanie, ale rozdávanie seba druhým. Je preukázaním lásky k blížnym. Predstavuje pomoc tým, ktorí sú najviac ohrození.

V tomto duchu sa niesli v prvú pôstnu nedeľu 2023 Služby Božie v Cirkevnom zbore ECAV v Závažnej Porube.

Kázňou poslužil brat farár Vladimír Pavlík na slová Písma svätého: „Či toto má byť pôst, aký som vyvolil? (Prorok Izaiáš 58, v 5 – 10)

Ozvláštnením týchto Služieb Božích sa stalo vystúpenie Okresného učiteľského spevokolu Tatran pod taktovkou Ľubomíra Rašiho. Ponúknuté skladby prítomným dodali nových síl k zamysleniu nad sebou, k zmiereniu a preukázaniu lásky k blížnemu. Chránové spoločenstvo prežívalo v tento deň ohromujúce chvíle pri Božom slove, modlitbách a nábožných piesňach v podaní spevokolu Tatran.

Umenie speváckeho zboru odmenili potleskom.

Text i foto: Dušan Migaľa

• Hostia položili kvety k pomníku obetiam vojny, 5. 2. 2023

Ďakovný list

Obce Liptovský Hrádok, Dovalovo, Liptovská Kokava, Liptovská Porúbka, Kráľova Lehota, Hybe, Vavrišovo, Liptovský Peter, Pribylina, Východná:

Závažná Poruba si dňa 5. februára 2023 na Službách Božích s úctou a pokorou pripomenula 78. výročie evakuácie ako Deň pokánia. Modlili sa aj za obyvateľov obcí, ktorí evakuantom poskytli strechu nad hlavou a jedlo v trvaní 10 týždňov. V čase od 8. februára 1945 do 4. apríla 1945.

Odovzdajte, prosím, pozdrav a poďakovanie občanom vašej obce za nezištnú a obetavú pomoc. Veď v čase vojny zachránili životy našich ľudí. Na rodiny, ktoré prejavili kresťanstvo, vlastenectvo a spolupatričnosť Porubáňania aj po dlhých rokoch s láskou spomínajú, nezabúdajú a vyjadrujú slová vďaky.

Služby Božie ukončilo požehnanie a modlitba za mier.

V Závažnej Porube 5. februára 2023
Vladimír Mlynček, starosta

Rádio Regina zo Závažnej Poruby

V piatok 3. februára 2023 o 10:40 hodine odvysielalo Rádio Regina živý vstup zo Závažnej Poruby. Redaktorka Sylvii Hoffmannovej rozhovor poskytol pán farár Vladimír Pavlík. Témou sa stala evakuácia v roku 1945, čo si Závažná Poruba pripomenie ako Deň pokánia v nedeľu na Službách Božích o 10.30 hodine v evanjelickom kostole za účasti hostí.

text i foto: Dušan Migaľa

Jednota COOP má svoju členskú základňu

Členovia sa stretli dňa 20. februára 2023 na svojom výročnom rokovaní. Rokovanie viedla Darina Jačalová. Správu o činnosti predniesla predsedníčka Mgr. Eva Niňajová. Vyjadrila spokojnosť s hygienou, poriadkom a prevádzkou miestnej predajne. Nespokojnosť je len s rastúcimi cenami za potraviny. Ďalej prerokovali správu o hospodárení so združenými prostriedkami, správu o ekonomike družstva Jednota COOP na Slovensku a prijali plán práce pre najbližšie obdobie. V budúcom roku sa v kontrolnej činnosti členovia výboru zamerajú na prevádzkovú jednotku v Z. Porube z hľadiska: dodržiavania pracovnej doby, kvality uloženia tovaru, hygieny predaja a budú sledovať komunikáciu predavačiek so zákazníkmi.

Rokovania sa zúčastnil aj starosta Vladimír Mlynček. V príhovore vyslovil predajni slová poďakovania za dostupnosť potravín pre obyvateľov obce. Prítomní odporučili vedeniu Jednoty COOP vymeniť okná a opraviť fasádu na obchodnej budove. Nevyužitú hornú podlažiu trvá v ponuke na prenájom.

text i foto: -dm-

Sv. Valentín za dverami

Pre niekoho možno komerčný sviatok, no pre nás príležitosť ako si precvičiť ruky pri tvorivej činnosti a pri tom pripraviť milý darček pre našich milovaných. Pobavili sme sa s vlnou, kartónom, ozdôbkami a výsledkom sú krásne obrázky a závesné srdiečka. Pri výrobe nám pomohli naše milé sestričky Romanka a Adka. Všetkým Vám prajeme krásny deň zamilovaných.

-AH-

Máte privilegium uchovávať vlastný tanečný repertoár, ktorý stále existuje

Kultúrne dedičstvo nie je trvalo stabilné, nemenné, stále sa vytvára a pretvára

Výskum ľudového tanca sa na Slovensku roky opieral o cielavedome zbierané vedomosti najstarších obyvateľov miest, obcí, či konkrétnych komunít a ich individuálnych príslušníkov. Vo väčšine prípadov sa jednalo o jednotlivcov, pamätníkov, ktorí disponovali určitou mierou vedomostí, ktoré boli ďalej skúmané vo vedeckých oblastiach ako etnológia, etnochoreológia, etnomuzikológia, folkloristika, a pod. Prirodzene, postupom času sa však okruhy relevantných respondentov značne redukujú a potreby, kultúrne charakteristiky spoločenstiev, zvyky aj tradície sa menia, prelínajú. Ľudový tanec sa v komunite (napr. v tej dedinskej) prenášal formou generačného tradovania. Bol prirodzenou súčasťou života ľudí, tradičných tanečných príležitostí v rámci kalendárneho a rodinného cyklu, a teda nebolo potrebné sa ho systematicky učiť, či byť členom špecifickej „tanečnej“ skupiny. Dnes ľudový tanec stráca toto svoje pôvodné prenosové médium a mení svoje funkcie. Sprostredkovanie a dokumentovanie archaickejších foriem tradičnej ľudovej kultúry prostredníctvom komunikácie s ľuďmi, ktorí ich zažili na vlastnej koži, sa stáva pomaly nemožné. Tým ale nechcem naznačiť, že ľudová tradícia sa na dedine stáva naveky stratenou. Premena a prelínanie tradícií nie je fenoménom posledných rokov. Kultúrne dedičstvo nie je trvalo stabilné, nemenné, stále sa vytvára a pretvára (Espeland, 2003). Zmena je v poriadku.

Folklórne skupiny v obciach teda prezentujú, kultivujú, uchovávajú, no aj pretvárajú tradičný materiál obce.

Samozrejme, je na mieste opýtať sa, kto a čo sa dnes pre etnológov, etnochoreológov, etnomuzikológov a folkloristov stáva zdrojom odpovedí na ich výskumné otázky o tradičnej ľudovej kultúre, ak už odpovede nepozná každý člen dedinskej komunity tak, ako v minulosti. Ľudový tanec v dedinskom prostredí žije z veľkej časti najmä vďaka existencii folklórnych skupín, ktoré sa teda v súčasnosti stávajú jedným z dedičov lokálnej tanečnej tradície a často inšpiráciou pre prácu ďalších folklórnych kolektívov, akými sú amatérske a profesionálne folklórne súbory. Úlohou folklórnych skupín je (okrem iného) spracovanie a prezentácia lokálnych tradícií, ktoré sú v dnešnej dobe upravené pre potreby diváckej prítomnosti alebo

• Zuzana Palanová: „Zo Závažnej Poruby som odišla poučená, bohatšia o novú skúsenosť a vedomosť.“

javiskových podmienok. Nezriedka zastrešujú členov mnohých generácií, a tak z časti zastupujú medzigeneračný prenos tanečnej tradície, ktorý bol prirodzený v dávnejšej dobe. Skupiny sa podieľajú na organizovaní podujatí spojených s tradičnou ľudovou kultúrou a ja verím, že aj vy si pri čítaní viete vybaviť nejednu podobnú aktivitu práve v Závažnej Porube alebo v blízkom okolí. Tie sú často verejne prístupné a otvorené účasti celej dedinskej, niekedy širšej regionálnej komunity. Folklórne skupiny v obciach teda prezentujú, kultivujú, uchovávajú, no aj pretvárajú tradičný materiál obce.

Nie je tomu inak ani v Závažnej Porube, ktorej Folklórna skupina Poludnica a jej členovia, ochotne súhlasili na spolupráci a príprave výstupov k mojej diplomovej práci. Poludnica, rovnako viacgeneračná folklórna skupina, pracuje s porubským tanečným materiálom, súvisiacimi spevnými, hudobnými a slovesnými tradíciami. Treba povedať, že aj keď sa spôsob existovania porubskej tradície

• Závažná Poruba nestratila svoj tanec vďaka činnosti FSK Poludnica

zmenil, ľudový tanec sa zo svojho domova nikdy úplne nestratil, práve vďaka činnosti skupiny. Poludnica má prístup k archívnym zdrojom, s ktorými vie samostatne pracovať, členovia sú oboznámení so spoločenským aj historickým kontextom, zmenami a poznajú osobitosti vlastného tanečného repertoáru, počnúc súčasne známymi názvami tancov, piesňovým doprovodom aj ich charakterom. Čo je pre mňa obzvlášť potešujúce, členovia skupiny sa vedú tradičným tancom baviť vo forme voľnej zábavy a nie len v rámci javiskovej produkcie a vystúpení pre divákov. Som vďačná, že som mohla byť svedkom aj účastníčkou podobného tancovania počas dvoch veľmi príjemných stretnutí v novembri 2022 a februári 2023. Súčasne verím, že som členov neodradila alebo nevystrašila svojimi otázkami, kamerou, či prípravami k umeleckému výkonu, na ktorom sa skupina bude podieľať už tento mesiac. Tak tiež dúfam, že sa vo finále odovzdaním diplomovej práce nelúčime.

Závažná Poruba aj vďaka činnosti skupiny nestratila svoj tanec

Pokiaľ sa pozrieme na schopnosť interpretácie vlastných tanečných tradícií v iných obciach stredného Liptova, je len málo skupín, ktoré vedú relevantne využiť a sprostredkovať tanečný repertoár v rámci svojich javiskových pásiem alebo iných vystúpení, prezentácií. Tento stav síce existuje v dôsledku mnohých príčin, no je vskutku škoda sledovať neprítomnosť, alebo minimum tanca v repertoároch folklórnych skupín. Podobný prístup vedie k postupnému zabudnutiu a zániku týchto tradícií, nehovoriac o ochudobnení kultúrneho a spoločenského života obce. Poznať tradičný ľudový tanec vlastnej lokality, alebo aspoň vedieť, kto a kde vám ho môže ukázať a čo to o ňom povedať, vnímam u kohokoľvek ako výhodu a dnes už aj ako prejav osobitého zdelania. Z môjho pohľadu nie je len úlohou a výsadou vedcov pýtať sa na miesto, významy a charakter lokálnej tanečnej tradície. Také privilegium prináleží prioritne domácej dedinskej komunite, nositeľom alebo jej dedičom. Rovnako ako privilegium tancovať vlastný repertoár, ktorý stále existuje, žije, je uchovávaný a súčasne menený. Je to naozaj skvelý pocit odchádzať zo Závažnej Poruby poučená, bohatšia o novú skúsenosť a vedomosť domácich, ktorí stále vedú. Závažná Poruba aj vďaka činnosti skupiny nestratila svoj tanec a pre mňa by bolo najväčším potešením, keby bol tak pestrý a zaujímavý materiál uchovávaný naďalej, no zároveň považovaný za živý a vzácny aj v širšej komunite obce.

Zuzana Palanová, foto: Michaela Macková

Kapustnica okorenená spevom a tancom

Zamysleli sa nad sebou. Nežijeme preto, aby sme jedli, ale jeme preto, aby sme žili. Pohyb kultivuje a dodáva chuť do života. Preto si tanečná skupina Seniorka 16. decembra 2022 pred vianočnou kapustnicou zatancovala. Uviedla tri celkom nové choreografie Mgr. Art. Eleny Chovanovej: Slovensko, Zima a Zimný valčík. K tomu koledy zaspievala ženská spevácka skupina v sprievode klavíra Simony Petričkovej.

Program slovom sprevádzala predsedníčka domácej JDS Magda Iľanovská. Nebolo to samoúčelné. Bol to doklad vierohodnosti, pravdivosti a chuti do života aj vo vyššom veku. Veď najstaršia tanečnica to ťahá ku magickej 88 – ke. Zapozerajte sa, prosím. Tanec znásobuje pocit radosti a šťastia.

text i foto: -dm-

V Slovenskom múzeu ochrany prírody a jaskyniarstva

Príroda má veľa podôb, iná je v každom ročnom období, iná keď si ju môžeme pozrieť vo vzdelávacej podobe. 16 seniorov sa dňa 24.1.2023 vybralo do múzea v Liptovskom Mikuláši, aby si pozreli výstavu živej a neživej prírody, ako chrániť prírodu, či ako ju vnímať po stránke ekologickej. Veru mnohí boli prekvapení na akej vysokej odbornej a technickej úrovni je múzeum k dispozícii pre návštevníkov. Ďakujeme za zážitok.

Krása z ľadu, aj zo skla

Seniori z nášho Klubu dôchodcov si dňa 14.2.2023 urobili výlet vlakom na Hrebienok. 24 členov sa tešilo z pekného počasia, milej spoločnosti, pobytu v prírode a hlavne krásy z ľadu vytvorených sóch. Pozreli si aj výstavu makiet horských chát, zhotovených umom a šikovnosťou majstrov. Pri spiatocnej ceste domov sa zastavili v Tatranskej galérii v Poprade, kde je inštalovaná zaujímavá a veľmi pekná výstava sklenených umeleckých diel. Deň bol naplnený krásou vnímanou zrakom a spomienky ostanú navždy.

Text s foto MI

Seniorské bežkovanie

16.2.2023 sa zišli seniiori na Štrbskom plese, aby si preverili svoju fyzickú a technickú zdatnosť v súťaži beh na lyžiach. Zúčastnilo sa 69 dôchodcov. Súťažili v dvoch kategóriách, ženy a muži. Trate boli rôznej obtiažnosti, podľa daných kategórií. Náš Klub dôchodcov zastupovali Janka Rúfusová, Ludka Šuchtárová, Janka Bukasová, Lydka Trégerová, Jelka Plchová, Zdenka Mikulášová a jeden muž Paľko Beťko. Technická a morálna podpora Magduška Iľanovská.

Keďže naši pretekári mali výbornú kondíciu, získali aj ocenenie. Janka Rúfusová obsadila tretie miesto, ženy. Za mužov si vybojoval tretie miesto Paľko Beťko. Gratulujeme!

-mi-

Seniori bilancovali rok 2022

V piatok 17. 2. 2023 v popoludňajších hodinách sa konala výročná členská schôdza Klubu dôchodcov s účasťou 65 členov. Schôdzu viedla Mgr. Eva Niňajová.

Hodnotiacu správu o činnosti predložila Magdaléna Iľanovská, predsedníčka. Uviedla aktivity, ktoré domáca JDS pripravila pre svojich členov: opekačka, guláš, poznávací zájazd do Starej Ľubovne, turistické vychádzky do okolia, pobyt v kúpeľoch Piešťany (21 členov), posedenie pri kapustnici, starostlivosť o pomník v obci...Seniori v prospech obce odpracovali 171,5 brigádnických hodín. V závere poďakovala sponzorom Klubu dôchodcov: Obec Závažná Poruba, exstarosta Pavel Beťko, URBÁR, COOP Jednota, Ivan Bukas a Peter Mlynček – PEMMEVA za podporu v činnosti.

S pozdravom prišiel starosta Vladimír Mlynček. Poďakoval za aktivity pre úžitok obce, ocenil spoluprácu a poprial nové úspechy. V diskusii vystúpil aj Milan Bereš, predseda Okresnej organizácie JDS. Hovoril o možnostiach kúpeľnej liečby s podporou štátnej dotácie a o zľavách pre dôchodcov v Tatralandii a Bešeňovej. Ocenil činorodosť predsedníčky Magdalény Iľanovskej na úrovni okresu i kraja. Seniori si do roku 2023 dali nové ciele a realizovali ďalšie plány tak, aby dni v staršom veku boli tvorivo naplnené. Po oficiálnej časti sa podával olovrant a nasledovala voľná zábava.

Foto MI a LŠ, text MI

Ku Dňu učiteľov

Svojej pani učiteľke

Z lásky

a zo srдца.

Z tichej úcty k Vám
hľadám slová básne
k sviatočnému stolu.

Spomínam.

Na detstvo,
na porubskú školu,
Pamätník Puškina,
Hviezdoslava verš.

Spomínam.

A ďakujem veľké,
Vám,
svojej pani učiteľke.
Katarína Devečková

Okienko MŠ

Udržujú tradície

Fašiangové tradície sa udržuujú aj v dedine. Deti sa rozhodli, že túto tradíciu podporia a o svoju radosť z masiek sa podelia aj s obyvateľmi Závažnej Poruby. A tak sa vybrali spolu aj s pani učiteľkou Katkou a Dankou do ulíc. Koho všetkého navštívili? No pozerajte.

Ako dobre, že ich máme

Niekedy aj v materskej škole zachýba mužská ruka. Zvlášť vtedy, keď treba niečo privrtať, opraviť alebo poskladať. No na koho sa obrátiť, keď zamestnancami sú samé ženy?

Vždy ochotní, pracovití a humorom nešetriaci chlapi z drobnej prevádzky. Ďakujeme za pomoc.

Aj formou besedy si rozširujú svoje poznanie

V pondelok 13.februára zavítal do materskej školy horský záchranár Oliver Žižka. Formou besedy priblížil deťom náplň aj úskalia tohto náročného poslania. Besedu rozdelil na dve časti. V tej prvej deti počúvali no a v tej druhej si prakticky vyskúšali. Možno deti jeho zaujímavé a napínavé príbehy oslovili do tej miery, že raz aj oni zatúžia pomáhať a zachraňovať.

Fašiang neobišiel ani materskú školu

Ten trval rovný týždeň. Deti mali možnosť vybrať si z rôznych kostýmov, ktoré materská škola vlastní v hojnom množstve. Každý deň mohli stvárňovať niekoho iného. Dievčatá sa vykrúcali v dlhých róbach, no a chlapcom chýbali už len tátoše.

Spolupráca s NaPaNTom

Ochranári a zamestnanci NaPaNTu Hančinovci nie sú deťom neznámi. Niekoľko krát do roka navštevujú materskú školu so zaujímavými projektami s ochranárskou tematikou, prostredníctvom ktorej vedú našich najmladších k úcte k prírode. Deti sa dozvedajú nielen zaujímavosti o živote flóry a fauny, ale zároveň si osvojujú poznatky o tom ako sa starať o našu planétu tak, aby sme ju ochránili pre budúce generácie.

Počasiu deťom vyšlo v ústrety

Závažná Poruba je významným lyžiarskym strediskom a tak nečudo, že si už v materskej škole deti začínajú osvojovať základy bežkového aj zjazdového lyžovania. V tomto roku deťom vyšlo v ústrety aj počasie. Inokedy na zasnežovanej trati teraz prekypovalo množstvo čerstvo napanadaného snehu. A tak radosť bola dvojnásobná. Zo snehu aj z úspechu na lyžiach.

Zjazdového lyžovania sa zúčastnilo deväť najstarších detí. Venovali sa im certifikovaní tréneri. Na bežkovanie si trúfili aj tí mladší. Tých viedla K. Jambričová. Vystriedala sa na nich celá druhá trieda. Veď posúďte.

Zostavila: Alena Guráňová

Školské zrkadielko

Netradičná hodina vlastivedy na povale u Rúfusov

Tému „významné osobnosti našej obce“ preberali zvedaví žiaci tretieho ročníka s pani učiteľkou v januári, priamo v dome najvýznamnejšieho rodáka zo Závažnej Poruby. Netradičná atmosféra Domu Milana Rúfusa sa všetkým veľmi páčila a už sa tešia na náučný interaktívny kvíz, ktorý je pre nich tiež pripravený v priestoroch DMR.

Návšteva štvrtákov v mestskej knižnici

26.1.2023 sme boli v knižnici G. F. Belopotockého. Autobusom sme prišli do knižnice na kvíz o knihe Zverinec na siedmom poschodí od P. Gejdošíka. V kvíze náš tím vyhral. V tíme som bol s Dominikom a Maťom. V knižnici sme si mohli požičať jednu knihu. Všetci sme si požičali super knižky. Dozvedeli sme sa, že knižnica G. F. Belopotockého je prvá verejne sprístupnená knižnica na Slovensku. Odišli sme späť do školy autobusom. Bolo tam super. Tešíme sa na ďalšiu návštevu.

Jurko Klocok (4.ročník)

Štvrtáci na lyžiach

Hneď po vianočných prázdninách 9. 1. 2023 si štvrtáci obuli lyžiarky a tešili sa na lyžiarsky kurz. Počas piatich dní na svahu lyžiarskeho strediska Opalisko pod vedením inštruktorov lyžiarskej školy PEPESKI trénovali malí lyžiari. Niektorí sa zdokonaľovali, iní sa učili lyžovať celkom od základov. Všetci sme si užívali pohyb na čerstvom vzduchu a v túto teplú januárovú zimu sme sa tešili aspoň z obmedzených snehových podmienok. V záverečný deň už všetci bez problémov zvládli jazdu na vleku, carvingové oblúky a aj slalom pomedzi bránky. Štvrtáci boli výborný tím, pomáhali si a povzbudzovali sa. PEPESKI im za absolvovanie kurzu pripravila diplomy a sladké medaily.

Podakovanie patrí inštruktorom PEPESKI, ale i rodičom detí, ktorí pomáhali z odvozom batožiny, či prispeli občerstvením a Obecnému úradu v Závažnej Porube za vývoz lyžiarskeho výstroja.

Prošba o dar, ktorý vás nič nestojí

Dovoľte poďakovať všetkým, ktorí nám v minulých rokoch poukázali 2% zo zaplatenej dane z príjmov.

Obraciame sa na Vás s prosbou o poukázanie 2% z daní aj tento rok. Finančné prostriedky budú použité na skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu na základnej škole a skvalitnenie vybavenia školy.

Prikladáme aj tlačivo, kde sú uvedené všetky potrebné údaje. Vyplnené doklady stačí doručiť do ZŠ M. Rúfusa v Závažnej Porube do 30. 4. 2023 alebo priamo na Daňový úrad v Lipovskom Mikuláši.

Ďakujeme za každú pomoc.

S priateľským pozdravom
Mgr. Katarína Migaľová
predsedníčka ZRPŠ

Údaje, ktoré potrebujete do daňového priznania uviesť:

Názov: SRRZ – RZ pri Základnej škole Milana Rúfusa

Adresa: Hlavná 227/189, 032 02 Závažná Poruba

IČO: 173196170479

Právna forma: Občianske združenie

Interview s rozprávkovými bytosťami

Jurko Klocok sa opýtal Včielky Maji (odpovedá Natálka Vallušová):

Aký kvet máš najradšej? „Najradšej mám snečnicu.“

Kde bývaš? „Ja bývam v úli v Závažnej Porube.“

Si zalúbená do Vilka? „Nie, nie som, lebo je chlpatý.“

Si skrytá osa? „Nie som, som pravá včela.“

Maťko Broska sa opýtal Snehulienky (odpovedal Tobiáš Petričko):

Aké oblečenie máte najradšej? „Rada si obliekam šaty.“

Čítate knihy? „Áno, je to môj najobľúbenejší koníček.“

Milujete kvety? „Áno, mám ich rada všetky druhy.“

Anička Jambrichová sa zhovárala s Mimoňom (odpovedá Simonka Dudová):

Aká je tvoja najobľúbenejšia farba? „Modrá a žltá.“

Aké je tvoje najobľúbenejšie ovocie? „Banana!!!“

Máte radi zimu? „Nie, lebo nám je zima.“

Aká je tvoja najobľúbenejšia zmrzlina? „Banana!!!“

Čo najradšej robíš? „Spať.“

Tomáš Kováč sa opýtal Elzy (odpovedá Adamko Vretenár):

Ako si dostala svoje schopnosti? „Sama som bola z toho prekvapená.“

Ako dlho sa poznáš s Olafom? „Poznám ho od chvíle, ako som ho postavila.“

Aké ovocie ti najviac chutí? „Chutia mi banány.“

Aká farba sa ti najviac páči? „Páči sa mi svetlo modrá.“

Simonka Dudová sa rozprávala s Bartom Simsonom (odpovedá Aďo Kováč)

Rád jazdiš na skatebordochoch? „Jasné, že hej.“

Si podľa teba cool? „Hej, veď to je jasné!“

Akú farbu máš rád? „Najradšej mám čiernu.“

Máš rád hip-hop? „Najradšej počúvam - Dame tu cosita aa...“

Máš rád sestru Lízu? „Tá Mudrlantka ška-redá.“

Tobiáško Petričko sa rozprával s Grinchom (odpovedá Jurko Klocok)

Prečo nemáš rád Vianoce? „Radšej mám seba, takže preto.“

Ako sa volá tvoj pes a ako vie tak lietať? „Môj pes sa volá Bobik a pekne lieta.“

Bol si niekedy šťastný? „Nie, a nikdy nebudem.“

Aké by si chcel zviazať okrem psa? „Sobíka Bobíka.“

Lutuješ, že si zničil deťom Vianoce? „Nie, ale keď ma pozvali na večierok, tak som zmenil názor.“

Pastierova príhoda

Pastier dobytky jazdí na kobyly. Pri ceste na lúke bol pýr. Zrazu sa tam mihla zmija. Myslel si, že je to myš. Potom mu do cesty vbehol býk. Kobyly sa mykla a na skale si poranila kopyto. Od bolesti sa jej zarosil pysk. Kováč jej pribil podkovu. Podkovy chránia kopytá koní.

Teo Medľa, 3. ročník

Farma

Jedného prázdninového dňa som navštívil farmu. Mala veľa stajní. Pred jednou z nich ujo čistil koňovi kopyto. Kôň sa volal Falko. Naraz sa Falko zlakol a vyprskol z pysku paru, lebo mu popod nohy prebehla myš. Za stajňami sa páslo stádo kráv a strážil ich veľký býk. On bol ich vodca. Široko-ďaleko sa tiahli slnkom zaliate zlaté lány obilia, kde sem-tam vykúkal zelený pýr. Najradšej by som tam zostal, ale už bol čas vrátiť sa domov.

Juraj Bukas, 3. ročník

Moje leto u strýka

Môj strýko je farmár. Každé leto sa chodím k nemu hrať. Na záhrade mu často rastie pýr. Jeho žena varí z neho čaj. Strýko chová kobyly a býky. V stodole mu behajú myši. Keďže nemá mačku, je ich stále viac. Kobyly sa ich zlakla a poranila si kopyto. Myš sa zlakla a vyskočila býkovi na pysk. K strýkovi chodím veľmi rada, lebo je tam vždy veselo.

Hanka Hutková, 3. ročník

Na farme

Na farme v Smrečanoch chovali statné býky a krásne kobyly. Chovatelia ich krmili iba šťavnatou ďatelinou, pýr by ste v ich pyskoch márne hľadali. V stajni žili okrem nich aj sivé myši. Bývali tu spolu v súžití, dobytok ich nikdy nezašliapol svojimi kopytami.

Michal Fenik, 3. ročník

Ako som sa učila básen

*Na Vianoce v tejto chvíli,
básnička sa mi mylí.*

*Zopakovať si ju chcem
a potom ju prednesiem.*

*Učím sa ju od rána,
ťažká je ako brána.*

*Veľmi ju chcem vedieť,
nemusím pri telke sedieť.*

*Naučím sa krásnu básničku,
poteším ňou mamičku.*

*Hurá, hurá, už ju viem,
v škole vám ju rozpoviem.*

Martina Kubányová, 3. ročník

Kde berie energiu?

Pri sile a zdraví, nabitá pozitívnu energiou na rozdávanie, oslávila koncom januára 2023 **Mgr. art. Elena Chovanová** vzácne okružle narodeniny. Akčný rádius jej pôsobenia v Závažnej Porube je veľmi široký. Učila angličtinu deti v MŠ, na Štebote recituje verše Milana Rúfusa, pôsobí ako herečka divadla 3GD. Nezabudnuteľná je jej divadelná postava Perinbaby, či mamy Lomidreva. Založila a vedie tanečnú skupinu Seniorka. Zostavila a navučila viac ako desať choreografií. Vo FSK Poludnica pôsobí ako umelecká vedúca, učiteľka tanca a choreografka. Poludnica pod jej umeleckým vedením dva razy získala v okresnej prehliadke dedinských folklórnych skupín Zlaté pásmo.

Pri jubileu odovzdal jubilantke starosta Vladimír Mlynček Dakovný list za prínos pre Závažnú Porubu v oblasti kultúry a umenia. Oslávky gratulovala aj Poludnica i Seniorka. Katka Devečková oslávkyňu pozdravila básňou.

-dm-

• Jubilanťka Elena Chovanová (uprostred s kvetmi) so Seniorkou. Foto Magda Ilanovská

Siala, seje, rozosieva...

Katarína Devečková

*Z mesta do Poruby
cestička je krátka.
Či sneží, či hreje,
či sa k dažďu zmráka,
po celý rok – roky,
hrdo po nej kráča.*

*Nevedná to žena,
jedinečná, vzácna.*

*S úctou k dedovizni,
k piesni, tancu, zvykom,
neúnavná, múdroprísna,
ľudskomilá pritom.*

*Siala, seje, rozosieva,
jesto z čoho žať.
Pre Porubu darom veľkým
takú ženu mať.*

*Do divadla vznešenosť
na javisko vniesla.
Seniorkám - radosť,
smútok nemá miesta.*

*Vo folklóre – tam sa našla.
Čepiec, lajblík, v kroji mašla,
tradičie, zvyky predkov
uchováva pre potomkov.
Rozhorel sa plameň,
zapálený ňou,
na najkrajšom mieste-
tu, pod Poludnicou.*

*Vďačnosť v srdci
k sviatku žitia
Porubänia spolu cítia.
Prajú roky plné zdravia,
a tak ako doma vracia,
zavinšovať by ti chceli
malí, väčší aj dospelí.*

*Nech cestičkou krátkou
kráčaš roky ešte,
nech schádzame sa,
zhovárame,
nech je počuť piesne.*

*Úctu ti vzdávame,
a živio spievame.*

Uganda, perla Afriky

Ako som našla bohatstvo v chudobe

Zelená, slnečná, plná lásky a vysmiatych tvári... Takto si budem Ugandu pamätať.

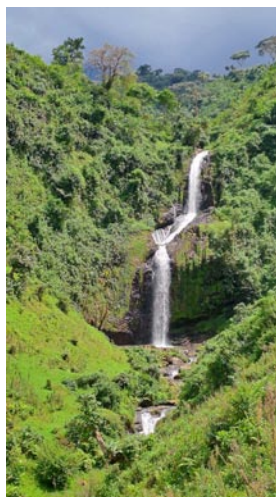
Luxus mi nechýbal

Mnoho ľudí ma obdivuje za to, že som zvládla prežiť 2 mesiace v chudobných podmienkach, bez tečúcej vody a s obmedzenou elektrinou. Ja mám pocit, že si tento obdiv vôbec nezaslúžim. Po prvý preto, že ten obdiv si zaslúžia ľudia, ktorí takto žijú celý život a nie pár týždňov ako ja. Zaslúžia si ho ženy, ktoré od piatej rána pracujú na poli a varia vonku na

• Ugandský západ slnka

ohni. Deti, ktoré v rieke perú plienky svojich malých súrodencov. Zaslúžia si ho mladí chalani, ktorí bosí nosia na hlavách bandasky s vodou, ktoré som ja ledva dvihla zo zeme. Po druhý si ho nezaslú-

• Vodopád neďaleko miesta kde som bývala.

žim preto, že sa mi jednoduchosť afrického života a spätosť s prírodou tak zapáčili, že po pár dňoch mi naozaj žiaden luxus nášho sveta nechýbal. Sledovať západ slnka nad banánovníkmi ma predsa len bavilo viac, ako sledovať večerné správy z gauča.

Klinika zachraňuje životy

Môj čas v Ugande som strávila v malej dedinke na kopci s názvom Zion. Pred pár rokmi tam miestny doktor založil malú kliniku. Doprava do mesta s najbližšou nemocnicou je príliš drahá a náročná, navyše niečo ako sanitka tam neexistuje. Táto klinika vyslovene zachraňuje životy. Veľmi často, keď sme vyslabnutých pa-

• Návšteva rodiny vysoko na kopci, niesli sme tam lieky pre starú mamu.

cientov napájali na infúziu, som sa sama seba pýtala „Čo keby tu táto klinika nie je? Čo by bolo s týmito ľuďmi?“ Zdravotné podmienky sú neporovnateľné. Ľudia s cukrovkou nevládzu vstať z postele, pretože nemajú peniaze na inzulín. To isté platí pre ľudí s astmou a iné choroby, ktoré u nás dokážeme mať plne pod kontrolou.

Za úsmevom je trápenie

Moja úloha, vzhľadom na vzdelanie a skúsenosti ktoré mám, bolo poskytovanie psychosociálnej podpory. Keď som do Ugandy prišla a začala stretávať miestnych ľudí, pomyslela som si, že tu teda psychológovia určite nepotrebujú. Sršala z nich radosť, pokoj a láska. Veľmi rýchlo som sa však presvedčila o tom, že za širokými úsmevmi sa skrýva veľa trápenia. Pracovala som s ľuďmi, ktorí sa nevedeli

• Na miestnej oslave, dievčatá síce bez topánok, no oblečené vo svojich najlepších šatách.

zmieriť so svojou chorobou, s HIV pozitívnymi pacientmi, s matkami, ktoré prišli o svoje deti, s mužmi ktorí nedokázali zabezpečiť rodinu i s ľuďmi závislými na alkohole. Koncept mentálneho zdravia v Afrike určite nie je tak populárny ako v našom svete. To nič nemení na tom, že aj títo ľudia, rovnako ako my, vedú veľa vnútorných bojov. Okrem toho som sa pravidelne stretávala s komunitou miestnych žien a s mládežou. S obidvoma skupinami sme sa snažili vypracovať projekty, ktoré by im zabezpečili prácu a príjem.

Už vedia, kde je Slovensko

Týmto by som sa chcela poďakovať rodine a známym z Liptova, najmä mojej láskavej tete Sonke, ktorá vám rozprávala o mojej práci v Ugande a vďaka ktorej sa aj mnoho z vás rozhodlo prispieť. Mám povinnosť odovzdať všetkým, ktorí prispeli srdečné poďakovanie od doktora, ktorý vedie kliniku, od starostu dediny v ktorej som bola, a od nespočetne veľa ďalších ľudí, ktorí vždy keď dakovali mne osobne nezabudli dodať: „Poďakuj aj tvojim ľuďom, povedz im že pre nás urobili veľké veci, povedz im, že zachránili veľa životov. Nevedeli sme, že Slovensko existuje, no teraz vieme, že sú tam ľudia s veľkým srdcom.“

• Skoro žiadna domácnosť nemá zrkadlo, deti sa prvýkrát uvideli v mojom mobile.

Svet vidím inak

V Afrike som zažila veci, ktoré sa nedajú opísať pár slovami. Boli dni, keď som si hľadala skoršiu letenku domov, boli dni keď som moju spiatocnú letenku chcela úplne vystornovať. Rozhodnutie ísť do Ugandy vôbec neľutujem. Odkedy som sa vrátila, dívam sa na svet trochu inými očami. V najchudobnejšej krajine, v akej som kedy bola som získala tú najbohatšiu životnú skúsenosť.

• 12 ročné dievča s cukrovkou v kritickom stave, rodičia nemajú peniaze na inzulín. **Kristína Klačanská**

Kristína Klačanská: „Som vnučka od rodiny Šarafínovej, neter Sonky Šarafínovej. V Porube som strávila veľkú časť detstva, letné i zimné prázdniny a k miestu mám veľmi blízko. Minulý rok som pár mesiacov pracovala v nemocnici v Liptovskom Mikuláši a bývala u Sonky. Momentálne žijem v Holandsku, ale bydlisko mám na Orave. Patrim do veľkej rodiny čitateľov Porubských novín.“

Predišli nás do večnosti

*Všetko sa pomínie,
len stopy Tvojej statočnej
práce, lásky a obetavosti
navždy ostanú...
Budeš žiť v spomienkach
tých, ktorí Ťa mali radi.*

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 10. januára 2023 vo veku 91 rokov opustila naša drahá mama, stará a prastará mama, sestra, švagriná, krstná mama, strýnka a teta

Olga Šarafínová **rod. Iľanovská**

Posledná rozlúčka s našou drahou zosnulou bola v piatok 13. januára 2023 o 14.00 hodine v Dome smútku v Závažnej Porube.

+ + +

*Neplačte, že som odišla,
ten klúd a mier mi prajte,
len v srdci večnú pamiatku
si na mňa zachovajte.*

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 16. januára 2023 v nedožitom 87. roku života po ťažkej chorobe opustila naša drahá mama, starká a príbuzná

Magdaléna Holá **rod. Trvalcová**

Posledná rozlúčka s našou drahou zosnulou bola v stredu 18. januára 2023 o 14.00 hodine v Dome smútku v Závažnej Porube. Deti Marta, Milan a Milota s rodinami vyjadrujú slová poďakovania za všetky kondolencie, kvetinové dary i účasť na poslednej rozlúčke.

+ + +

*Blahoslavení čistého srdca,
lebo oni Bohavidia.
Mat.5,8*

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 24. januára 2023 vo veku 88 rokov opustil náš drahý manžel, otec, starký, brat, švagor a ujo

Ing. Pavol Jurčo

Posledná rozlúčka s naším drahým zosnulým bola v piatok 27. januára 2023 o 14.00 hodine v Dome smútku v Závažnej Porube. Manželka Božka, dcéra Zuzka, zať Róbert, vnuci Tomáš a Alexander vyjadrujú slová poďakovania za všetky prejavy sústrasti, kvetinové dary i účasť na poslednej rozlúčke.

*Skromná vo svojom živote,
veľká vo svojej láske a dobrote.*

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 7. februára 2023 vo veku 80 rokov opustila

Ing. Eva Hartmannová **rod. Niňajová**

Posledná rozlúčka s našou drahou zosnulou bola v piatok 10. februára 2023 o 14.00 hodine v Dome smútku v Závažnej Porube. Smútiaca rodina ďakuje za prejavy účasti i prítomnosť na poslednej rozlúčke.

+ + +

*Tíško žila, tíško odišla,
skromná vo svojom živote,
veľká vo svojej láske a dobrote.*

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 22. februára 2023 vo veku 77 rokov opustila naša drahá manželka, mama, stará mama, sestra, švagriná, strýnka a teta

Viera Piatková **rod. Račková**

Posledná rozlúčka s našou drahou zosnulou bola v sobotu 25. februára 2023 o 13.00 hodine v Dome smútku v Závažnej Porube. Smútiaca rodina vyjadruje slová poďakovania za všetky prejavy účasti, kvetinové dary i účasť na poslednej rozlúčke.

+ + +

*Opúšťam všetko, čo mi
bolo drahé, rodinu milovanú,
krásu rodnej zeme,
svieže rána i smutné tiché
noci, a odchádzam tam,
kde všetci raz večný pokoj
mať budeme.*

V hlbokom zármutku oznamujeme, príbuzným, priateľom a známym, že nás dňa 11. marca 2023 vo veku 80 rokov opustil náš drahý otec, starý otec, brat, švagor, strýko a ujo

Vladimír Piatka

Posledná rozlúčka s naším drahým zosnulým bola v utorok 14. marca 2023 o 14.00 hodine v Dome smútku v Závažnej Porube. Smútiaca rodina vyjadruje slová poďakovania za všetky kondolencie, kvetinové dary i účasť a poslednej rozlúčke.

+ + +

*Kto žil v srdciach tých,
ktorých opustil, ten nezomrel.*

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 20. januára 2023 vo veku 89 rokov navždy opustila

Marta Chvasteková **rod. Galková**

Posledná rozlúčka s našou drahou zosnulou sa konala 24. januára 2023 v Prie-

vidzi. Mama naša milovaná, vďaka ti za tvoju lásku a starostlivosť. S úctou a spomienkami dcéry a syn s rodinami.

+ + +

*Neumiera, kto v milujúcich
srdciach žije naďalej.*

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 17. februára 2023 vo veku 83 rokov opustila naša drahá babička, svokra, sestra a teta

Elena Majerová **rod. Čungová**

Posledná rozlúčka s našou drahou zosnulou bola 24. februára 2023 o 12.00 hodine v Bratislave na ružinovskom cintoríne vo Vrakuni. Nech odpočívá v pokoji. Zať Petr s deťmi, brat Miloš z Prahy, brat Ján zo Žiliny s rodinami

+ + +

*Neplačte, že som odišiel,
ten klúd a mier mi prajte,
len v srdci večnú pamiatku
si na mňa zachovajte.*

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 1. februára 2023 vo veku 68 rokov opustil

Ján Uhel

Posledná rozlúčka s naším drahým zosnulým sa uskutočnila v úzkom rodinnom kruhu. Manželka Dana, deti Tomáš, Martina a Peter, vnuk Peťko, sestra Božena s rodinou a ostatná smútiaca rodina.

Spieval a hral, kým vládol

„Môj kostol bola hora, Poludnica kráľovná a môj kráľ Kriváň,“ nie raz povedal ľudový umelec Ivan Broska. Keď to dotiahol k 75 ke rodná obec ocenila jeho dlhoročnú aktívnu činnosť v oblasti hudobného folklóru nielen v rámci regiónu Liptov, Slovenska, ale aj reprezentáciu Závažnej Poruby v zahraničí. V roku 2020 Ivan Broska prevzal z rúk starostu najvyššie obecné ocenenie Pamätnú plaketu Závažnej Poruby.

Narodil sa na Štedrý večer, do večnosti nás predišiel Na Tri krále v roku 2022 vo veku 77 rokov. Pri ročítom, na speváka, pišťalkára a fujaristu FsK Poludnica nezabudla a poklonila sa jeho životu a umeniu. Na miesto posledného odpočinku svojho sólistu položili kyticu kvetov a zapálili svetielko spomienok.

Niet učeníka nad majstra Odišli od nás po moste svojho umenia

V Závažnej Porube vari niet domu, v ktorom by nebol dekoratívny, či úžitkový predmet vyrobený rukami domáceho majstra, či zručnej gazdinej.

Keď máme hovoriť o jednotlivcoch, ktorí svojim umením vytvorili akýsi neobvyčajný kolorit obce, ani nevieme, kým začať. Začnime teda na nižšom konci.

• Ján Kulhavý

Jedným z ľudí, ktorým učarovalo drevo bol **Ján Kulhavý**. Niekoľko rokov sa venoval vyrezávaniu drevených plastiek. Jeho figurálna tvorba patrí k vrcholom ľudového umenia na Slovensku.

• Peter Staroň

Sused povyše, **Peter Staroň**, bol zas majstrom drevených úžitkových miniatúr s maximálnym zmyslom pre ten najmenší detail. Maličké krosná, rôzne nástroje, sane, vlačuhy, pluhy majú rozmery len niekoľko centimetrov, no všetky sú funkčné. Rukami majstra sa drevo premenilo na posolstvo dávnych čias.

Ján Šúlek, profesionálny odborník v stavebníctve, maloval obrazy jednou

• Ján Šúlek

z najnáročnejších maliarskych techník – olejom. So zánietením sa zaoberal históriou našej obce. Je autorom publikácie Staviteľské a umelecko-historické pamiatky Závažnej Poruby.

• Aurel Kulhavý

Ojedinelej výtvarnej technike – intarzii sa venoval **Aurel Kulhavý**. Vytvoril obrazy drevom malované.

Výšivkami a vyšívaním sa zaoberajú mnohé ženy všetkých vekových kategórií. Trpezlivosť pri tejto činnosti treba obdivovať.

• Adam Beško

Aj ľudovoumelecké spracovanie kože má svoju históriu. Priekopníkom tohto umenia sa stal **Adam Beško**, v jeho šlapajách pokračuje **Želmíra Staroňová**.

• Miloš Valent

Miloš Valent zase patril do kategórie univerzálnych majstrov. Bol to všestranný majster od dreva: kolár, tokár, stolár.

• Ivan Broska

K zážitkom patrilo i umenie ľudového speváka, píšťalkára a fujaristu **Ivana Broska**, ktorý dokázal dvojhlasne písať na ústach a naučil sa presvedčivo i jódlovať.

Viac ako päťdesiat rokov pôsobil **Ján Vadovický** ako organista a zbormajster. Za túto dobu sa v spevokole vystriedali tri generácie speváčok. Nacvičil s nimi desiatky piesní. Na stovky možno počítať rôzne obecné akcie a slávnosti, kde znel jeho organ. Aj pod formovaním Poludnice do umeleckej podoby stojí jeho rukopis. S Poludnicou účinkoval na folklórnych festivaloch vo Východnej, Detve, Giraltovciach, Krakovanoch a vari niet jednej obce na Liptove, kde nespievali a netancovali Porubania v sprievode jeho harmoniky. Aj zahraničie obdivovalo interpretačné umenie naslovovzatého hudobníka.

• Ján Vadovický

Hral v Poľsku, v Holandsku, v Dánsku, vo Francúzsku a desaťkrát účinkovala Poludnica na Dňoch slovenskej kultúry v Českých Budejoviciach.

V roku 2004 spolu so spevákmi Poludnice nahral CD Závažná Poruba moja rodná, obsahujúce 28 porubských piesní. O rok neskôr nahral spolu so Ženskou speváckou skupinou Závažnej Poruby druhú CD pod názvom Piesňou od srdca k srdcu. Sú to piesne: svadobné, príležitostné i smútočné.

V Závažnej Porube žijú ľudia, ktorí sa venujú chovu poštových holubov a dosahujú vynikajúce výsledky a umiestnenia v rámci Slovenska i Európy.

Sú tu aj včelári, chovatelia králikov, kynológovia. Prezentujú sa na rôznych výstavách a súťažiach.

V týchto spomienkach neprivolávame nenávratné, nekráštíme, len oživujeme to, čo bolo ako niečo celkom samozrejmé. Potvrďuje sa, že dejiny obce vždy tvorili kľúčové osobnosti, zvlášť ak ide o umenie a človeka.

Dr. Dušan Migala

T A J N I Č K A: Myšlienka o učení

•	•	2	3	4	5	6	7	8	9	10	•	11	12	13	14	15	16	17	18
	1										20								
•	19										21								
22				I.															
23				24						26				28					IV.
				25						27				29					
30		II.	31						33					35					
			32						34					36					
37							38					40				42			
							39					41				43			
44				45						47									
				46						48									
49							50					52				54			
							51					53				55			
56					57	V.													58
	59									61			63						
•	60									62			64						
65			66						68					70					
			67						69					71					
72					73							75							77
					74							76							
78							79					81				83			
							80					82				84			
85							86				88			90			92		
							87				89			91			93		
94				95	VI.														
96					97						99				101				
					98						100				102				
103			104							106				108					
			105							107				109					
•	110								112			114	115						
	111								113				116						
117				118			120			122							124		
				119			121			123							125		
126						127										129			
						128										130			
131			III.																
132					133					134						135			•

1. sprostosť od slova - somár-
2. rival
3. pleso
4. 1000 rímsky
5. zmenkový dlžník
6. záhradné náčinia
7. historická fľaška na tekutinu
8. Igor dom.
9. nobélium ch.zn.
10. vklad tuzemského subjektu na bežnom účte v zahraničnej banke
11. odborník na anatómii
12. tisícina voltu
13. apendektómia skr.
14. zimné majstrovstvá Slovenska skr.
15. miesto v púšti s vodou a vegetáciou
16. nešpehuj, nehľadaj
17. koch bez - o -
18. čiastočne ohraničenej plochy bez strechy vysadené kvetmi s grilom k posedeniu hovoríme
19. rozprávkový silák
20. najväčší veľtok Južnej Ameriky
21. umenie
22. veľká kotlová nádoba používaná k príprave jedál v Ázii
23. stá básn.
24. v hudbe vysoko
25. okrem iného
26. pracoval s pluhom
27. nahlásilo, uviedlo
28. Slovenský zväz sánkarov skr.

29. biela ruža vyjadrujúca čistotu, nevinosť + chem. zn. lítia a osmia
30. liter ozn.
31. v zlož. prvá časť s významom olej, olejový
32. prekážka, zábrana, zátarasa
33. ubezpečil
34. kúsok chleba
35. Anna dom.
36. leštidlo na nábytok
37. zabezpečujú
38. doktor sociálnych vied ozn.
39. popevok
40. nepríjemný hmyz, veľká muha
41. obliečka na perie
42. odvoz a likvidácia odpadu skr.
43. okrasná rastlina
44. šport. kód Brazílie
45. papuľa zvierat
46. strašidelný vlk-démon
47. patrí smoliarovi
48. milovníci krásy a umenia
49. rozdrvia
50. v zlož. prvá časť s významom bedrovník, bedrový
51. Noemov koráb
52. značka nákl. áut
53. hovoril ekavský
54. valuta ozn.
55. rieka vo Francúzku
56. označenie kilocalórie
57. značka kozmetiky
58. Yvona, Radko
59. oddiel bojových lodí alebo lietadiel

60. zánik, skaza
61. prúd rieky
62. povodeň
63. oválne výrastky
64. daná skutočnosť
65. ampérvávit skr.
66. neostrá plochá časť sekery
67. samota ležúca na nervy
68. juhoamer. párnokopytník príbuzný prasaťu
69. medzi najznámejšie štvrte mesta Los Angeles patria Santa Monica, Beverly Hills, Hollywood, ale aj Ma.u
70. zákruta
71. namáčací prostriedok
72. združenie podnikov
73. žiaruvodný materiál
74. rozrývav
75. cudzie mužské meno Leo.d
76. spravodajská služba v USA
77. využitie supravodivých magnetov na prenášanie dopravných prostriedkov na zvýšenie ich rýchlosti
78. neplecha
79. atický skr.
80. Praha medzinár. názov
81. judejský kráľ z Azy
82. trhal šklbal
83. starogrecký boh vetrov
84. pôvodná obyvateľka Španielska
85. telesné športové cviky
86. napínalo
87. zle robila, vyrábala nepodaroky

88. šport. kód Írska
89. ortuť česky
90. ŠPZ okr. Michalovce
91. Teba
92. podradovacia spojka
93. kódy štátov Dánska a Macaa
94. Ondrej, Anna, Pavel
95. lepšie česky
96. tlačil (do vreca)
97. u židovského náboženstva 7.deň v týždni, sviatok
98. ľudový hudobný nástroj
99. čistiac prostriedok
100. opak aktív
101. v zlož. prvá časť s významom rovný, rovnocenný
102. veselo hopsaj, teš sa
103. astát ch.zn.
104. akkadské božstvo
105. omam
106. tesne zapla alebo do zveráku
107. názov inkasného dokladu /účtu/ cez ktorý sa platia inkasné poplatky domácnosti
108. šramotenie náreč., nespisovne
109. kaďa
110. druh antilopy
111. Anička
112. ako básn.
113. pojašený človek
114. kód štátov, Americká Samoa a Island
115. vojenské dopravné lietadlo alebo názov štátov v USA, Severná a Južná
116. liečivo
117. staršia Atka
118. osobné zámeno
119. zberačka perlorodiiek
120. zošívaj
121. bojová sečná zbraň
122. umelá alebo prirodzená nádrž s morskou vodou, ťažba soli
123. lesklá látka rébus
124. šport. klub v Miláne
125. rieka v Rusku
126. kočovník
127. rybári pred Vianocami napli na výlov kaprov
128. v Taliansku áno
129. myslené priamky
130. ťažké strojárstvo skr.
131. nobélium ch.zn.
132. st. kanadský spevák P.
133. idenif. číslo organizácie
134. milenecký vzťah, súžitie
135. park

116. liečivo
117. staršia Atka
118. osobné zámeno
119. zberačka perlorodiiek
120. zošívaj
121. bojová sečná zbraň
122. umelá alebo prirodzená nádrž s morskou vodou, ťažba soli
123. lesklá látka rébus
124. šport. klub v Miláne
125. rieka v Rusku
126. kočovník
127. rybári pred Vianocami napli na výlov kaprov
128. v Taliansku áno
129. myslené priamky
130. ťažké strojárstvo skr.
131. nobélium ch.zn.
132. st. kanadský spevák P.
133. idenif. číslo organizácie
134. milenecký vzťah, súžitie
135. park

V RIADKOCH:

- v 3. - za tajn.č. I. je echtovný, podobajúci sa - je
- v 9. - za tajn.č. V. pozdrav st. Rimanov
- v 15. - za tajn.č. VI. odbovovanie
- v 21. - za tajn.č. III. druh papagája

V STĺPCOCH:

- v 3. - pod tajn.č. II. vajčko lek.
- v 7. - pod.č. V. tajn.č. V. pod pláštom kola je.....
- v 19. - pod tajn.č. IV., sedacia poloha

Pomôcky:

APOKOPA, AVOIR, AZALKA, ESKADRA, IGUGU, LEVITÁCIA, SABAT, VOK

POZOR! V krížovke nemusia byť dodržané interpunkčné znamienka, dlžne!

ZNENIE TAJNIČKY Z č. 113 „PN“:

Hora je sochou, obrazom, hudbou i básňou, Čítať v nej, počúvať ju, vedieť ju vidieť, vyžaduje si odvahu i talent.

**Autori krížovky: Pavel Staroň
Simona Žabokrtská**

ŠPORT

A máme majstra sveta

Majstrovstvá sveta psích záprahov sa uskutočnili koncom februára 2023 v Ásarne, Švédsko. Slovenskú republiku reprezentoval Ján Mikuš zo Závažnej Poruby so psom RubyCom. V disciplíne jeden lyžiar jeden pes si táto dvojica na desaťkilometrovej trati vybojovala zlatú medailu a titul Majster sveta v skijoringu. S neuveriteľným časom 31,24 a náskokom 32 sekúnd zaznamenali rekord na tejto trati. Gratulujeme! Skvelá práca Janko!

-dm- foto: internet

Malý Gymteam v Závažnej Porube

Cvičili gymnastky zo Spišskej Novej Vsi a Závažnej Poruby

V sobotu 18. februára 2023 usporiadal gymnastický oddiel ŠK prezentačnú súťaž dvoch tímov. Dievčatá so zánietením cvičili, užívali radosť z pohybu a tešili sa z viacerých ocenení, ktoré si výkonmi vybojovali.

Medaily odovzdával predseda ŠK Ing. Pavel Beško.

text: -dm- Foto: Petra Jurečková

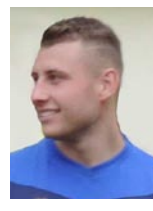
Poviem vám: To sú naši futbalisti

Takto ich asi nepoznáte

• Boris Dvorský

Začínal v našom klube. Od roku 2012 bol na hosťovaní v MFK Tatran Liptovský Mikuláš. Od roku 2018 hrá v našom klube, rok ešte v doraste a od roku 2019 je pevnou súčasťou ofenzívy dospelých.

• Luka Hladký

Celý svoj futbalový život zasvätil nášmu futbalu. Prešiel všetkými vekovými kategóriami. Od roku 2019 je v kádri dospelých. Hru berie vážne a zodpovedne.

Obidvaja sú od malička spätí s našim futbalom. Môžeme ich charakterizovať ako pohodových chalanov a neskutočných srdciarov, ktorým záleží na rozvoji a dobrej reprezentácii klubu, ako aj obce. Dá sa povedať, že aj napriek mladému veku sú vzorom v prístupe, či už na ihrisku, či brigádnických aktivitách.

Kedy si prvý raz kopol do lopty a kedy to začalo byť vážne?

Boris: Lopta bola moja obľúbená hračka odkedy som sa naučil chodiť, ale na tréningu som sa prvýkrát objavil ako 5-ročný práve tu v Závažnej Porube. Vážne to začalo byť, keď som začal navštevovať futbalovú triedu v Okoličnom. Mal som asi 10 rokov, keď som odohral zlomový zápas medzi MFK Tatran Liptovský Mikuláš a Závažnou Porubou. V tom zápase si ma všimli tréneri Tatrana a zavolali ma na tréning.

Luka: Prvýkrát som kopol do lopty keď mi bolo asi 6 rokov. Vtedy to bola pre mňa veľká zábava. Kopať do lopty a naháňať sa za ňou. Keď som prišiel do starších žiakov už futbal začal naberať iný rozmer. Hru som bral vážnejšie a zodpovednejšie.

Kopeš ľavou, či pravou?

Boris: Silnejšiu mám pravú nohu, takže väčšinou kopem pravou, ale sem-tam sa podarí aj ľavou.

Luka: Kopem oboma nohami, pretože futbal sa hrá ťažko len s jednou nohou. Pravou nohou som sa naučil hrať ako prvou.

Žijeme v dobe, keď mladí sa menej hýbu a viac času trávia pred televízorom, počítačom, či mobilom. Čo ťa motivuje k pohybu a cielavedomej disciplíne športovca?

Boris: Predovšetkým sa snažím efektívne využiť môj voľný čas. Futbal mi umožňuje spojiť príjemné s užitočným. Príjemné preto, lebo trávim čas s kamarátmi a spolu robíme, čo nás baví. Užitočné z toho hľadiska, že futbal má pozitívny vplyv na moje fyzické a psychické zdravie.

Luka: Od malička ma hrozne bavilo chodiť hrať futbal. Boli sme partia chalanov, s ktorými sme radi hrávali na ihrisku s loptou. A pritom sme zažili kopec srandy, či počas tréningu, alebo aj po tréningu, keď sa nám nechcelo ísť domov.

Futbal to nie sú len góly. Predovšetkým hobby, partia, vzťahy, tréning, tréner a

zápasy: doma i vonku. Výkon je však aj o kondícii. Ako získať kondíciu a dolaďiť formu?

Boris: Určite pravidelne trénovať a dať zo seba maximum na každom tréningu. S tou pravidelnosťou je to v našom tíme trochu zložitejšie, keďže viacerí študujeme a na tréning sa nám podarí prísť až koncom týždňa. O to viac to záleží od našej individuálnej prípravy, čo pre seba spravíme počas týždňa mimo tréningov.

Luka: Kondíciu získa najlepšie každý sám. No je najlepšie chodiť poctivo na tréningy. Tam si hráč osvojí šprinty, výskoky, hlavičky, klučky, vhadzovanie lopty... Bez toho sa to nedá.

Ak sa hráč nepresadí, neznamená, že nevie hrať futbal. Úspech je často aj o šťastí. Ako sa stať kráľom strelcov?

Boris: To by som aj ja rád vedel. Haha. Určite je to aj o šťastí. Niekedy stačí byť v správny čas na správnom mieste. Šťastie však praje pripraveným, preto je potrebné neustále sa sústreďovať na zápas, na svoj výkon, odovzdať na ihrisku maximum a góly prídu. Z pohľadu útočníka môžem povedať, že je dôležité sledovať hru, dobrý výber miesta a predvídanie. Žiadny kráľ strelcov by ale nebol kráľom bez svojich spoluhráčov, ktorí mu šance vytvoria. Futbal je tímová hra a na každom góle majú zásluhu všetci chalani, či už ho strelím ja alebo niekto iný.

Luka: Je to veľmi zložité. Lahšie je hrať, ako o tom rozprávať. Boris to povedal veľmi presne a dobre. Najlepšie je vtedy, keď celý tím tvrdo maká, behá s vysokou intenzitou celých 90 minút a ide za vytúženým cieľom.

• Boris Dvorský v akcii

Dlhšiu dobu reprezentuje ŠK Závažná Poruba. Povedzme z pohľadu hráča. Ako to funguje s nomináciou na zápas v našom klube?

Boris: S nomináciou je to našom klube jednoduché. Na každý zápas príde kto môže. Schádzame sa rovnakí hráči, samozrejme ak sme všetci fit.

Luka: Finálnu nomináciu na zápasy si robí každý tréner sám a to podľa toho, kto ako na sebe pracuje a zdokonaluje sa. Hráči, čo chodia na tréningy, hrajú viac a tí čo nechodia, menej. No je to aj o tom, ako kto a ako ovláda loptu. Určite to ešte závisí aj od účasti na zápase.

Pre mladých futbalistov ideš príkladom, veď dávaš góly. Predstavuješ istotu a posilu. No predsa. Kto je твоjim vzorom?

Boris: Máme veľké šťastie, že žijeme v dobe, kedy môžeme sledovať na ihrisku hráčov ako Ronaldo či Messi. Pre väčšinu mladých futbalistov sú vzorom práve oni a inak to nie je ani u mňa. Ak si však mám vybrať jedného, tak Messi.

Luka: Mojim vzorom je Romelu Lukaku. Kto ho pozná ako hrá, tak pochopí prečo.

Každý zápas dá zabrať. Ako dlho regeneruješ?

Boris: O tom, že som odohral zápas, mi moje telo dáva vedieť pomerne dlho, niekedy aj 3 dni. Po každom zápase je to však inak. Niektorý je fyzicky náročnejší, niektorý menej.

Luka: Áno, po každom zápase je človek zničený, pretože dáva do toho maximum, aby sa zápas vyhral. Stane sa, že zápas prehráme, ale aj tak ideme furt na plno a to dá človeku zabrať. Ja väčšinou regenerujem teplou vaňou, alebo najlepšie takto. Ideme s chalanmi na ihrisko, hráme futbal a prejde to veľmi rýchlo

Pri hre sa pritrafia aj úrazy? Nohy máš poistené?

Boris: Nohy poistené nemám. Aj napriek tomu, že futbal je kontaktný šport a v zápase zväčšam množstvo súbojov, tak vážnejšie zranenia sa mi našťastie vyhýbajú. Samozrejme, modriny a škrabance nerátam, to patrí k futbalu.

Luka: Áno. Futbal je kontaktný šport. Tak sa sem tam pritrafia aj dáke úrazy, ale to závisí aj od toho, kto sa ako postaví ku hre. Keď sa budete báť, tak sa vám skôr dačo stane, ako keď sa nebudete báť smelo hrať.

• Luka Hladký v akcii

Stravovanie a športový výkon idú ruka v ruke. Máš nejaký špeciálny jedálniček?

Boris: Špeciálnym by som ho nenazval. Snažím sa stravovať zdravo bez ohľadu na to či hrám futbal alebo nie. Čo sa týka futbalu, tak si dávam pozor na to čo zjem iba v deň zápasu.

Luka: Keďže nie som profesionálny futbalista, tak som nemal nikdy dáku špeciálnu stravu. Jedávam všetko, čo je doma. Ale hlavne jedávam mäso, aby som mal veľa síl na tréningy či na zápasy. Je to tak. Nadšenie na tréningu, vzrušenie zo zápasu.

Živospráva, výkon a relax patria k sebe. V čom spočíva tajomstvo šťastného, vyváženého života futbalistu a perspektívy pôsobenia v ŠK Závažná Poruba?

Boris: Každý športovec vie, čo je pre jeho výkon najlepšie. Ja sám za seba môžem povedať, že akékoľvek zanedbanie prípravy na zápas sa odráža na mojom výkone a vidno to aj na ihrisku. V súvislosti so šťastným životom futbalistu by som chcel povedať, že futbal by sa mal hrať pre radosť a mne pôsobenie v Závažnej Porube momentálne radosť prináša. Sme partia mladých chlapcov vedená skúsenými trénermi, ktorí nás všetkých veľmi dobre poznajú. Ukázali sme, že vieme hrať futbal a môžeme bojovať o najvyššie priečky v tabuľke. Čo ma ako domáceho hráča teší je, že sme svojimi výkonmi opäť zaplnili tribúnu a na ihrisku cítiť podporu fanúšikov, za čo by som sa chcel v mene celého tímu poďakovať.

Luka: Tajomstvo šťastného života futbalistu v ŠK Závažnej Poruby? Keď má radosť z hry, darí sa a keď si príde vychutnať zápas čo najviac fanúšikov na náš štadión. A počuť veľa radostrných výkrikov po našich góloch. Robiť radosť, robí radosť.

S futbalistami sa porozprával Dušan Migala

Naši zvíťazili na turnaji

Naši chlapci sa zúčastnili 12. februára 2023 na turnaji O pohár starostu Turčianskych Teplíc. Vybojovali si Pohár víťaza. Na tomto turnaji sa stretlo 10 tímov (Vrútky, Diviaky 1. Diviaky 2. Kaniaňka, Lubochňa, Rajec, Mošovce, Bojnica, Turčianska Štiavnica, Závažná Poruba). V skupine sme sa stretli s tímami: Bojnica - ZP 0:4, Diviaky1 - ZP 1:2, Mošovce - ZP 0:5, Vrútky - ZP 0:3 Kontumačne. PODEA kľuča turnaja sme postúpili do finále, kde sme sa stretli s tímom Lubochne a zvíťazili sme 4:2. Ďakujem chlapcom za skvelé výkony. Veľmi úspešne reprezentovali ŠK a Závažnú Porubu. Gratulujeme! Najlepší strelec Kristián Pleva 8 gólov. Ilanovský Mathias 3 góly, Michal Vyšný 2 góly, Martin Berežný 2 góly, Pleva Sebastian 1 gól. tréner Tomáš Medla.

-tm-

Výchova mladých futbalistov predstavuje prioritu

• Zlva: Peter Ilanovský, Pavel Beško, Vladimír Mlynček, Svetlana Obrcianová, Milan Staroň

Hráči, tréneri, funkcionári i členovia Futbalového klubu ŠK Z. Poruba sa v piatok 3. februára 2023 stretli v KD, aby zhodnotili svoju činnosť v roku 2022 a povedali ako ďalej. Futbalový oddiel tvorí 80 členov, pôsobí 5 mužstiev: prípravka, ml. a st. žiaci, dorast a A mužstvo.

• Ocenení futbalisti A mužstva, zlava: Boris Dvorský - 3. miesto, Andrej Glončák - 2. miesto, Daniel Kováč - 1. miesto (cenu prevzal Martin Baran)

Za najdôležitejšiu úlohu považujú výchovu mladých futbalistov a kvalifikované pôsobenie trénerov. Rokovanie viedol predseda ŠK Pavel Beško, správu predložil predseda FO Peter Ilanovský. Futbalistov pozdravil aj starosta Vladimír Mlynček. Uznal športové úspechy oddielu i aktivity všetkých mužstiev, trénerov i funkcionárov. Schválili rozpočet a prijali plán práce. Ocenili najlepších futbalistov a zvolili 11 členný výbor, v ktorom sú aj dve ženy.

Do jarnej časti súťaže nastupujú s odhodlaním hrať dobrý futbal a na štadión prilákať fanúšikov zo Závažnej Poruby i okolia.

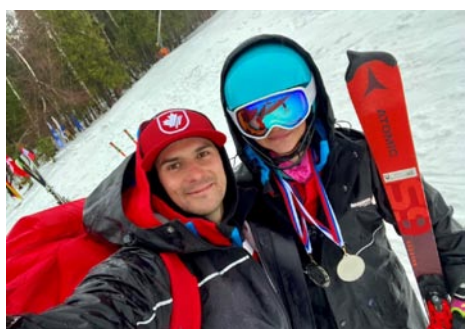
text i foto: -dm-

Starosta odštartoval turnaj

Tradičný Trojkráľový stolnotenisový turnaj (4. ročník) O pohár starostu obce usporiadal stolnotenisový oddiel ŠK Závažná Poruba 6. januára 2023. Turnaj otvoril starosta Vladimír Mlynček. Účastníkom zaželel pohodu, radosť a potešenie z pohybu a hry. Turnaja sa zúčastňuje 50 hráčov 8. 7. a 6. ligy. Pohár víťazovi a ceny starosta a organizátori odovzdajú o 16.00 hodine.

LK Opalisko má vicemajsterku Slovenska

Vicemajsterkou Slovenska sa stala Sára Antolová, pretekárka LK Opalisko v kategórii starších žiačok v alpskej disciplíne slalom v zimnom stredisku Oščadnica – Veľká Rača, ktorá svojim výsledkom aj za nepriaznivých poveternostných podmienok ukázala na stúpajúcu výkonnosť. Nadviazala tým na veľmi dobré výsledky z predchádzajúcich podujatí, ktorými bolo 5. miesto v pretekoch Slovenského pohára na Štrbskom Plese a 14. miesto v obrovskom slalome na silne obsadených medzinárodných pretekoch v zimnom stredisku Škofja Loka v Slovinsku. Súperili tam pretekárky nielen z Európy, ale aj z USA, Kanady, Austrálie, Nového Zélandu a iných štátov.

V kategórii predžiakov v pretekoch Slovenského pohára na Janovkách v Zuberco sa pretekári LK Opalisko nestratili a dosiahli veľmi pekné výsledky vo svojich vekových kategóriách.

Mini slalom:

1. miesto: J. Pajerchin
2. miesto: R. Paľáková
6. miesto: M. Klimo

Obrovský slalom:

1. miesto: Z. Poljaková
2. miesto: R. Paľáková
3. miesto: J. Pajerchin
4. miesto: K. Čániová
5. miesto: E. Borošková

Celkom v hodnotení Pohára klubov sa LK Opalisko umiestnil na peknom 2. mieste z 26-tich klubov z celého Slovenska.

Okrem Slovenského pohára sa pre-

tekári zúčastnili preteku Horehronskej ligy v Mýte pod Ďumbierom. Výsledky obrovského slalomu:

1. miesta: Z. Poljaková a K. Čániová
2. miesta: R. Paľáková a E. Borošková
3. miesto: P. Čáni
4. miesta: P. Húsková a M. Klimo

V Pohári Liptova sa konali preteky v zimných strediskách Dolinky na Žiari a v Brezovici. Vo svojich kategóriách sa umiestnili:

1. miesta: R. Paľáková, J. Pajerchin, E. Borošková aj M. Rázus,
2. miesta: K. Čániová a Z. Poljaková
3. miesto: E. Borošková a S. Bielená
4. miesto: M. Žáková a P. Húsková
5. miesto: P. Húsková a S. Bielená
6. miesto: M. Klimo

Svojimi výsledkami a prístupom pretekári LK Opalisko dokazujú, že práca trénerov má svoje opodstatnenie a význam a s podporou rodičov veríme, že budeme ďalej v sezóne napredovať.

Na výsledkoch, ktoré trvalo dosahujú pretekári LK Opalisko sa podieľajú nielen ich tréneri, ale aj rodičia, ktorí neváhajú obetovať svoj čas a úsilie pre svoje deti. A v neposlednom rade je tu i podpora zastupiteľstva obce Závažná Poruba a pracovníkov lyžiarskeho strediska Opalisko vytvoriť dostatočné podmienky pre tréningovú činnosť a dôstojnú reprezentáciu lyžiarskeho klubu, ale aj samotnej obce Závažná Poruba.

V zimných mesiacoch pokračoval vo svojej činnosti i celoročný krúžok pod vedením Kataríny Oravcovej. Tréningy prebiehajú v stredisku Opalisko Závažná Poruba na Fajke. Cieľom je naučiť dieťa technicky správne lyžovať, vybudovať záujem o šport, všeobecný rozvoj pohybových schopností a oboznámenie sa aj s ďalšími druhmi športu. Do krúžku sa môžu prihlásiť záujemcovia vo veku od 5 do 6 rokov. Je možné prihlásiť sa u hlavnej trénerky Kataríny Rázusovej na tel. čísle 0948 800 954, ako aj u Kataríny Oravcovej na tel. čísle 0948 828 545.

Text a foto: Ján Rázus

Činnosť LK Opalisko je možné sledovať na webových stránkach www.lkopalisko.sk.

Biela stopa 50. ročník

Druhý deň Bielej stopy na Skalke potvrdil kvality Jána Mikuša. Z jubilejného ročníka Bielej stopy si odnáša prvenstvo z 50 km trate voľným štýlom a druhé miesto z 30 km trate klasickou technikou.

Pre Jána Mikuša zo SKI Teamu Jase Látky to bol skutočne zlatý týždeň. Z majstrovstiev sveta v psích záprahoch Ski-jöring vo Švédsku si doniesol tri medaily. V sobotu sa stal majstrom Európy v lyžiarskom maratone Euroloppet na Skalke. V nedeľu sa stal vicemajstrom v kategórii 30 km klasickou technikou.

„Veľmi sa z tohto týždňových výsledkov teším. Najskôr som sa pripravoval na Svetovú zimnú univerziádu, ale tesne predtým som ochorel. No už som zasa vo forme, sezóna sa celkom vyladila a po dnešnom úspechu som spokojný,“ uviedol Ján Mikuš.

Zdroj: FaxCopy Pro Photography/Ivan Čillík

Liptovskí bežci reprezentovali SR

S potešením sme zaregistrovali, že Veronika Bukasová, Bežecký klub Opalisko si svojimi výkonnými vybojovala účasť na Majstrovstvách sveta juniorov v klasickom lyžovaní 2023 v Kanade. Tohtoročný svetový šam-

pionát juniorov a športovcov do 23 rokov v klasickom lyžovaní (behy a skoky) sa konali vo Whistleri v kanadskej provincii Britská Kolumbia. Šampionát sa konal od 27. januára do 5. februára 2023 a priniesol množstvo zaujímavých disciplín. Výprava SR odletela v pondelok 23. januára 2023 z letiska Schwechat vo Viedni. Martin Stankoviansky, Bežecký klub Jasná reprezentuje SR na Zimnom európskom olympijskom festivale mládeže (EYOF) v talianskom Terste.

O účinkovaní Veroniky Bukasovej na Majstrovstvách sveta juniorov v klasickom lyžovaní 2023 v Kanade prinesieme reportáž v nasledujúcom vydaní Porubských novín č. 115, jún 2023.

text i foto: Dušan Migaľa

Radost, úsmev, tanec a veľa dobrej zábavy

Sobotňajší večer 11.2.2023 bol naozaj výnimočný. V KD v Závažnej Porube sa konal dlho očakávaný fašiangový maškarný ples. Vyzdobené priestory, dobrá hudba, kopec smiechu, radosti a hlavne záplava zaujímavých a kreatívnych kostýmov. Na parkete sme videli spoločne sa zabávať Shreka spolu s Fionou, rodinu Adamsovcov, pirátov, tirolákov, športovcov či Ninja korytnačky. Veselú náladu mali aj Filmárík a Filmuška, včielky, rockeri, prasiatka, či dobrý čajík, dámy a páni v štýle rokov minulých. Čo partia, to iný a veľmi nápaditý kostým. Bolo naozaj čo obdivovať.

Už 19. ročník maškarného plesu pripravili rodičia detí z materskej a základnej školy za podpory obecného úradu. Neodmysliteľnou súčasťou plesu sa stala tombola. Poďakovanie patrí všetkým sponzorom, čo nezištne prispeli na dobrú vec. Čo je však najdôležitejšie? Celý výťažok sme venovali deťom z materskej a základnej školy.

Lyžovačka na Opalisku

Po bohatej nádielke snehu a extrémnych mrazoch teploty vystúpili nad nulu. Koncom februára 2023 na Slovensku začali jarné prázdniny. Bratislava sa presťahovala do Závažnej Poruby. Hostí privítali jarné teploty a usmievavé slniečko.

Ski centrum Opalisko v Závažnej Porube ponúka návštevníkom perfektné podmienky pre lyžovanie. Vytvorilo výborné predpoklady pre zimné športy a nekonečné množstvo aktivít, atrakcií, zábavy a aktívneho oddychu. Či ste s rodinou, priateľmi, lyžiar začiatčovník, či expert máte na výber. Zjazdovky sú upravené, snehu dostatok, dopravné zariadenia v prevádzke aj vo večerných hodinách.

Fantastická Jazda ohňa

V stredisku zimných športov v Závažnej Porube sa 24. februára 2023 uskutočnila Jazda ohňa. Atraktívnu akciu pripravili Ski Centrum Opalisko a PEPE Ski & Snowboard School. Okrem fakľového sprievodu organizátori účastníkom ponúkli: super lyžovačku, ohňostroj, tombolu, domácu kapustnicu a večerné lyžovanie zadarmo. Aj keď počasie bolo vrtošivé, bola to podívaná nielen pre Závažnú Porubu, ale aj Podbreziny i Liptovský Mikuláš.

text: -dm- foto: Lukáš Kukura

Jar je tu!
Na jar
zlaté
dukáty
popadajú
do trávy.

Ilustrácia
Vlasta
Šiarniková

Fašiangy sú najveselšia časť roka

Množstvo masiek, veselá muzika a spev sa ozývali v piatok 17. februára 2023 ulicami mesta Liptovský Mikuláš.

Do fašiangového sprievodu sa zapojila aj porubská Poludnica.

Pred Župným domom zaspievali homrlajské piesne a poriadne vytancovali zástupcov primátora R. Urbanoviča a L. Triznu. Poriadne zmokli, a tak pripravovaný fašiangový sprievod v Závažnej Porube na deň 18. februára 2023 pre nepriazeň počasia organizátori zrušili.

-dm- foto: Richard Macko

Vďaka Vám boli Fašiangy v meste 2023 úžasné. Veľká vďaka Vám patrí aj za to, že Vás neodradilo ani nepriaznivé počasie a v tomto ťažkom období ste dokázali vytvoriť veselú náladu v meste. Ešte raz veľmi pekne ďakujem, bez Vás by Fašiangy v meste neboli.

PhDr. Dana Guráňová,
vedúca odboru kultúry LM

V mene Rady rodičov MŠ a ZŠ vyjadrujeme veľké poďakovanie každému, kto akokoľvek pomohol, prispel, alebo prišiel a potešenie našiel v spoločnosti priateľov a dobrých ľudí. A ako to už býva po plese? Všetko treba uviesť do pôvodného stavu. Po veľkom upratovaní každý odchádzal domov s úsmevom na tvári a radosťou v srdci. Ples bol naozaj výnimočný. Tento rok sa stretla nemalá partia ľudí, ktorí všetko vystrojili s nadšením, radosťou a veľkou snahou urobiť dačo osožné pre naše deti.

Mgr. Katarína Migalová
predsedníčka ZRPŠ pri ZŠ